

INFORME 5/2022

FUNDACIÓ
INSTITUT
DE RECERCA
EN ENERGIA
DE CATALUNYA
EXERCICI 2019

INFORME 5/2022

**FUNDACIÓ
INSTITUT
DE RECERCA
EN ENERGIA
DE CATALUNYA
EXERCICI 2019**

Edició: març de 2022

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	6
1. INTRODUCCIÓ	7
1.1. INFORME.....	7
1.1.1. Objecte i abast.....	7
1.1.2. Metodologia	7
1.2. ENS FISCALITZAT	7
1.2.1. Antecedents	7
1.2.2. Activitats i organització	10
1.2.3. Treballs de control.....	15
2. FISCALITZACIÓ	15
2.1. APROVACIÓ I RETIMENT DE COMPTES	15
2.2. BALANÇ.....	16
2.2.1. Immobilitzat material	17
2.2.2. Impost sobre el valor afegit.....	17
2.3. COMPTE DE RESULTATS.....	18
2.3.1. Ingressos per les activitats.....	19
2.3.2. Subvencions, donacions i llegats traspassats al resultat de l'exercici.....	20
2.3.3. Despeses de personal	21
2.3.4. Aprovisionaments i Altres despeses d'explotació	31
2.4. CONTRACTACIÓ.....	32
2.4.1. Contractes menors revisats.....	34
3. CONCLUSIONS	36
3.1. OBSERVACIONS.....	36
3.2. RECOMANACIONS	38
4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	39
4.1. AL·LEGACIONS REBUDES	39
4.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS	48
APROVACIÓ DE L'INFORME	48

ABREVIACIONS

AEAT	Agència Estatal d'Administració Tributària
CERCA	Centre de recerca de Catalunya
CIEMAT	Centre d'Investigacions Energètiques, Mediambientals i Tecnològiques
ICREA	Fundació Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats
IDAE	Institut per a la Diversificació i l'Estalvi de l'Energia
IREC	Fundació Institut de Recerca en Energia de Catalunya
LCSP	Llei 9/2017, del 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, del 26 de febrer del 2014
LCTI	Llei 14/2011, de l'1 de juny, de la ciència, la tecnologia i la innovació
M€	Milions d'euros
UB	Universitat de Barcelona
UPC	Universitat Politècnica de Catalunya
URV	Universitat Rovira i Virgili

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, ha emès aquest informe de fiscalització limitada financera i de legalitat relatiu a la Fundació Institut de Recerca en Energia de Catalunya (IREC) corresponent a l'exercici 2019.

El treball d'aquesta fiscalització limitada ha inclòs la fiscalització del Balanç i del Compte de resultats i la revisió del compliment de la legalitat bàsica que és d'aplicació en els àmbits comptable, del personal i de la contractació.

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2019, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen les observacions més significatives, els incompliments normatius detectats i les recomanacions sobre les millores en la gestió de les activitats de l'entitat en alguns dels aspectes que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

1.2. ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents

Per Acord del Govern del 8 d'abril del 2008 es va aprovar la constitució de l'IREC, participada per la Generalitat de Catalunya, la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), la Universitat Rovira i Virgili (URV), l'Institut per a la Diversificació i l'Estalvi de l'Energia (IDAE), el Centre d'Investigacions Energètiques, Mediambientals i Tecnològiques (CIEMAT) i per les empreses Endesa, SA; Gas Natural SDG, SA, i Societat General d'Aigües de Barcelona, SA. Els Estatuts vigents el 2019 es van aprovar per Acord del Govern del 29 d'octubre del 2013.

L'IREC té per objecte la recerca i el desenvolupament tecnològic en l'àmbit de l'energia i de la seva producció, transformació, transport, distribució i ús, amb especial atenció a les tecnologies que permetin la transició de l'actual model energètic cap a un nou model energètic més sostenible. Té el reconeixement de Centre de recerca de Catalunya (CERCA).

L'IREC està situat al carrer Jardins de les Dones de Negre, núm. 1, de Sant Adrià del Besòs i exerceix les activitats en les instal·lacions de què disposa en aquesta ubicació, que n'és la seu principal, i també en el centre que té a Tarragona.

L'article 129 de la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, disposa que les fundacions han de modificar els seus estatuts per incloure-hi a quina administració pública s'adscriuen. El termini per adaptar els estatuts finalitzava el 2 d'octubre del 2019. Els Estatuts de l'IREC vigents l'any 2019 no inclouen aquesta previsió. Amb posterioritat a l'exercici fiscalitzat, mitjançant l'Acord del Govern del 18 de febrer del 2020, es va aprovar una modificació dels Estatuts que inclou l'adscripció a la Generalitat. No obstant això, en l'exercici 2019 l'IREC s'havia de considerar sector públic de la Generalitat per aplicació directa dels criteris establerts en el punt segon de l'article esmentat. D'acord amb els efectes de l'adscripció establerts en l'article 175 de la Llei 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni, en l'exercici 2019 era aplicable a l'IREC el règim de transparència establert per la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, el règim pressupostari, de comptabilitat, economicofinancer i de control de la Generalitat, i el règim jurídic específic establert per als centres CERCA.

El règim jurídic dels centres CERCA es regula principalment en el capítol IV del títol II de la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres. La Llei 5/2012, del 20 de març, de mesures fiscals, administratives i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives i del sector públic, i la Llei 5/2017 inclouen diverses mesures sobre el funcionament dels centres CERCA.

A continuació es detallen els aspectes més significatius del règim jurídic d'aquests centres, alguns dels quals impliquen un règim diferenciat del d'altres entitats del sector públic de la Generalitat:

- Han de ser entitats amb personalitat jurídica pròpia, sense finalitat de lucre i amb seu a Catalunya i tenir com a objecte principal la recerca.
- Han de ser creats o participats per l'Administració de la Generalitat i, si escau, també per una o més universitats o per altres entitats públiques o privades. La Generalitat ha de tenir representació en el màxim òrgan de govern col·legiat de cada centre.

- Es regeixen per la normativa específica en matèria de recerca, per la normativa aplicable a la figura jurídica adoptada per cada centre, en tot allò que sigui compatible amb el seu règim de plena autonomia, i pels Estatuts de cada entitat, sens perjudici de l'aplicació de la legislació bàsica.
- Gaudeixen d'autonomia econòmica i financera d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries i els objectius establerts pel seu pla estratègic.
- La supervisió i control de la seva activitat econòmica, financera i de gestió només es pot portar a terme un cop aquesta activitat ha estat desenvolupada, mitjançant auditories externes anuals, sens perjudici de la regulació específica del seu tipus de personificació jurídica.
- No els són aplicables les normes sobre despeses de personal, les restriccions a la contractació ni altres mesures limitatives, destinades específicament al conjunt del sector públic de la Generalitat, sens perjudici del compliment de la legislació bàsica.
- Gaudeixen d'autonomia per adoptar les decisions relatives a la destinació del saldo del Compte de resultats de l'exercici pressupostari, del romanent dels exercicis anteriors i de les disponibilitats líquides de tresoreria.
- L'excés o el benefici derivat de les transferències de l'Administració de la Generalitat o del seu sector públic als centres CERCA no ha de ser minorat de les transferències corrents establertes en el pressupost de la Generalitat o de les seves entitats per a l'exercici següent. El superàvit o els beneficis generats s'han de destinar al seu objecte i finalitat.
- No requereixen autorització del Govern els acords de l'òrgan competent dels centres CERCA relatius a la creació o participació en altres centres o organismes de recerca, també a l'estranger, i a l'adquisició onerosa o gratuïta, o a l'alienació de títols representatius del capital social, o també a la disminució o ampliació de capital en les societats mercantils i en les empreses que explotin tecnologia o coneixement generat per l'entitat o de la seva propietat. En canvi, s'han de posar en coneixement del departament competent en matèria d'economia i finances i requereixen la seva conformitat aquells acords que comportin obligacions econòmiques amb càrrec als pressupostos de la Generalitat.

Els centres de recerca amb seu a Catalunya poden sol·licitar al departament competent en matèria de recerca el reconeixement com a centre CERCA. Per mantenir el reconeixement com a centre CERCA han de sotmetre la seva activitat a una avaluació científica externa, amb la periodicitat que determini el departament competent en matèria de recerca.

El Programa de centres de recerca de Catalunya, l'elaboració del qual correspon al departament competent en matèria de recerca, té per objectiu definir i posar en funcionament les polítiques públiques relatives als centres CERCA, donar-los suport i contribuir a la seva projecció internacional. La Fundació Institució dels Centres de Recerca de Catalunya (Fundació I-CERCA) és una fundació del sector públic que, segons els seus Estatuts, és el mitjà propi i servei tècnic de l'Administració de la Generalitat per al seguiment, el suport i la facilitació de l'activitat dels centres de recerca del sistema CERCA.

El gener del 2022 hi havia quaranta-dos centres CERCA agrupats en sis àmbits temàtics (Ciències, vuit centres; Ciències de la Vida, cinc centres; Ciències Mèdiques i de la Salut, divuit centres; Ciències Socials, tres centres; Enginyeria i Arquitectura, cinc centres, i Humanitats, tres centres).

El 27 de juny del 2017, la directora general de Pressupostos, la interventora general de la Generalitat, el secretari d'Universitats i Recerca i la directora general de la Funció Pública van aprovar el document Règim especial en matèria de recerca i criteris interpretatius aplicables als Centres de Recerca de Catalunya (CERCA) i a la Fundació Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA).¹

1.2.2. Activitats i organització

La finalitat de l'IREC és l'assoliment de l'excel·lència científica i tecnològica al més alt nivell en el seu àmbit, i l'impuls de la transferència a la societat dels coneixements i resultats obtinguts a través del teixit empresarial impulsor de la recerca en l'àmbit de l'energia.

D'acord amb els seus Estatuts, l'IREC porta a terme, entre altres activitats, la recerca bàsica i aplicada i el desenvolupament tecnològic, la transferència de coneixements i tecnologia, i la prestació de serveis científics i tecnològics a institucions i empreses públiques o privades, la recerca multidisciplinària, col·laboracions amb els sectors industrials i amb les entitats de capital risc, associacions, universitats, altres centres de recerca, plataformes tecnològiques i l'Administració, i també la promoció d'empreses de base tecnològica i la participació en incubadores d'empreses, el desenvolupament de programes de formació de qualsevol tipus, amb l'objectiu de formar, facilitar i transferir els coneixements adquirits en la recerca i el desenvolupament tecnològic.

Les activitats de recerca de l'IREC se centren en tres àmbits: energia i medi ambient,

1. ICREA és una estructura de recerca impulsada pel Govern de la Generalitat de Catalunya que va néixer com a resposta a la necessitat de noves fórmules de contractació que permetessin competir en condicions d'igualtat amb altres sistemes de recerca, orientada a la contractació del personal científic i acadèmic més extraordinari i amb més talent i que té per objectiu principal contribuir a la captació i retenció de talent internacional, mitjançant un procés de selecció basat en el mèrit científic, i contribuir significativament a l'excel·lència en la recerca.

emmagatzematge d'energia i gestió intel·ligent de l'energia. L'any 2019 tenia set grups de recerca actius.

L'IREC agrupa físics, químics, matemàtics i enginyers de diferents especialitats que desenvolupen les activitats de recerca energètica mitjançant programes a llarg i curt termini, per implementar els seus coneixements en nous materials funcionals, catalitzadors, dispositius, components i sistemes necessaris per a la transició energètica en una societat sostenible amb efectes decreixents del canvi climàtic. Per aconseguir aquest objectiu, l'IREC treballa conjuntament amb els principals agents i actors dels mercats per implementar i desenvolupar noves solucions tecnològiques.

L'organització de l'IREC comprèn un director, nomenat pel Patronat, del qual depenen el director econòmic, els grups de recerca, que s'estructuren en dues àrees (Àrea de materials avançats i sistemes per a l'energia i Àrea d'eficiència energètica en sistemes, edificis i comunitats), i una unitat que s'encarrega de la transferència de coneixement i tecnologia i del desenvolupament corporatiu, de la promoció dels projectes industrials i competitius, i de l'administració.

L'exercici 2019 l'IREC va gestionar cent sis projectes de recerca (seixanta-un competitius i quaranta-cinc industrials) i va actuar com a coordinador² en nou. Els projectes es gestionen a través d'un sistema de comptabilitat analítica que garanteix la traçabilitat de la despesa i l'ingrés i permet determinar el resultat de l'activitat de cada grup de recerca.

Les fonts de finançament de l'IREC són les subvencions a l'explotació de la Generalitat establertes en el contracte programa, els fons competitius de recerca provinents de la Unió Europea, de l'Estat i de la Generalitat, i els fons privats provinents dels contractes per a la prestació de serveis de recerca i desenvolupament tecnològic a empreses. L'exercici 2019 les subvencions van representar un 83,12% dels ingressos per les activitats i els ingressos per prestacions de serveis un 16,88%. L'aportació de la Generalitat derivada del contracte programa representa el 28,04% dels ingressos del 2019.

El 25 de setembre del 2018 es va formalitzar el contracte programa entre la Generalitat i l'IREC per als exercicis 2018 i 2019. El 10 de juny del 2019 i el 17 de desembre del 2020 van tenir lloc les reunions de la Comissió de seguiment del contracte programa entre la Generalitat i l'IREC corresponents als exercicis 2018 i 2019, respectivament, en les quals es va concloure que el grau de compliment dels objectius previstos en el contracte programa per als anys 2018 i 2019 va ser del 106,28% i del 112,74%, respectivament.

El Pla estratègic de l'IREC vigent l'any 2019 va ser aprovat pel Patronat el 26 de juliol del 2018 per al període 2018-2022.

2. Projectes amb finançament de la Unió Europea en què participen diferents agents. El coordinador rep la totalitat de fons i transfereix una quantitat a cada participant d'acord amb el que estableix el projecte.

L'IREC va rebre la qualificació "A-" en l'avaluació internacional CERCA del desembre del 2019.³

1.2.2.1. Òrgans de govern

Els òrgans de govern de l'IREC són el Patronat, la Comissió Delegada i la Direcció. Així mateix, en el cas que es consideri oportú, a proposta de la persona titular de la Direcció, el Patronat pot designar la persona titular de Gerència. A més, els Estatuts preveuen un òrgan d'assessorament (el Consell Científic) i un òrgan per ordenar la participació del sector empresarial a la Fundació (el Consell Empresarial).

El Patronat

D'acord amb els Estatuts, són membres nats del Patronat el conseller del departament de la Generalitat de Catalunya competent en matèria d'energia, que n'exerceix la presidència; el conseller del departament competent en matèria de recerca, que n'ocupa la vicepresidència; el president i el director de l'IDAE; el president i el director general del CIEMAT; els rectors de la UB, de la UPC i de la URV; i les empreses Endesa, SA, i Gas Natural SDG, SA.⁴ A més, formen part del Patronat dos patrons designats, respectivament, pels consellers dels departaments de la Generalitat competents en matèria d'energia i de recerca, un patró designat per l'IDAE i un patró designat pel CIEMAT. Addicionalment, el Patronat pot designar fins a sis patrons representants d'empreses privades amb activitat en l'àmbit de la recerca i la innovació tecnològica en el camp de l'energia.

Els patrons designats exerceixen el càrrec per un període de quatre anys i poden ser reelegits per períodes successius sense cap tipus de limitació.

El Patronat és l'òrgan superior de govern i representació de l'IREC i li corresponen, entre d'altres, les funcions següents: aprovar el pressupost anual, el pla d'inversions, el pla estratègic, els comptes anuals i les normes de funcionament intern; nomenar i fer cessar els membres de la Comissió Delegada i el seu president; nomenar i fer cessar el director i el gerent i fixar-ne la retribució; nomenar i separar els membres del Consell Científic i el seu president; aprovar la regulació del règim de participació i de col·laboració de les entitats del Consell Empresarial; aprovar la programació d'activitats que ha de concretar les línies de recerca, el seu cost, i les fonts de finançament previstes; establir les retribucions dels càrrecs directius; aprovar l'organigrama, el catàleg de llocs de treball i la taula retributiva del personal i fixar les línies generals que han de regir la contractació del personal de la Fundació, i aprovar l'adscripció i/o la contractació de personal permanent i/o amb contracte indefinit.

3. La Fundació I-CERCA coordina l'avaluació periòdica dels centres de recerca CERCA amb l'objectiu d'avaluar el compliment de la missió que tenen encomanada. El 2019 es va tancar la segona avaluació, en la qual es va incorporar una valoració (A, B, C, D) en funció del rendiment de cada centre.

4. Actualment Naturgy Energy Group, SA.

El 31 de desembre del 2019 el Patronat estava integrat pels membres següents:

- Membres nats:
Maria Àngels Chacón Freixas, consellera d'Empresa i Coneixement, presidenta
Joaquim Ferrer Tamayo, secretari d'Empresa i Competitivitat, vicepresident⁵
Sara Aagesen Muñoz, presidenta de l'IDAE
Joan Groizart Payeras, director general de l'IDAE
Rafael Rodrigo Montero, president del CIEMAT
Carlos Alejandre Losilla, director general del CIEMAT
Joan Elias Garcia, rector de la UB
Francesc Torres, rector de la UPC
Maria José Figueras Salvat, rectora de la URV
Isabel Buesa Gambau, en representació d'Endesa, SA
Maria Ribot Rodulfo, en representació de Naturgy Energy Group, SA
- Designats per la consellera d'Empresa i Coneixement:
Francesc Xavier Grau i Vidal, secretari d'Universitats i Recerca
Joan Gómez Pallarès, director general de Recerca
Manel Torrent Aixa, director de l'Institut Català d'Energia
Pere Palacín Farré, director general d'Energia, Mines i Seguretat Industrial
- Designats per l'IDAE:
Consuelo Lozano Sánchez
- Designats pel CIEMAT:
José Ignacio Cruz Cruz
- Designats pel Patronat en representació d'empreses privades:
Juan Andrés Díez de Utzurrun (representant d'Enagas, SA)

Amb posterioritat a l'exercici fiscalitzat, el 22 de juliol del 2020 va entrar en vigor la modificació dels Estatuts de l'IREC aprovada mitjançant l'Acord del Govern del 18 de febrer del 2020 que preveu, entre d'altres aspectes, implementar un vot mixt, pel qual a cada membre del Patronat li correspondrà un vot, a excepció dels patrons representants de la Generalitat als quals correspondran dos vots. Amb aquesta modificació la participació de la Generalitat en el Patronat passa a ser majoritària.

5. D'acord amb la distribució departamental de la Generalitat a 31 de desembre del 2019, el conseller del departament competent en matèria d'energia coincidia amb el conseller del departament competent en matèria de recerca. Donada aquesta coincidència, l'IREC va nomenar membre nat del Patronat el secretari d'Empresa i Competitivitat de la Generalitat.

La Comissió Delegada

D'acord amb els Estatuts, el Patronat ha de nomenar una Comissió Delegada formada per un mínim de nou membres i un màxim de quinze escollits entre els mateixos patrons. Els nomenaments, llevat que ho siguin en funció del càrrec que ostenten, tindran una durada de quatre anys renovables per períodes iguals.

Li corresponen, entre altres funcions, fer el seguiment periòdic de les tasques de direcció i gestió del centre, informar de les necessitats d'endeutament, elaborar la proposta d'ordre del dia de les sessions del Patronat i proposar al Patronat l'adopció d'acords i dur-los a terme quan el Patronat li ho encomani.

L'any 2019 no s'havia constituït la Comissió Delegada. Amb posterioritat a l'exercici fiscalitzat, el 22 de juliol del 2020 va entrar en vigor la modificació dels Estatuts de l'IREC aprovada mitjançant l'Acord del Govern del 18 de febrer del 2020, que ja no preveu l'existència de la Comissió Delegada.

El director

Corresponen al director, entre altres funcions, dirigir, organitzar, gestionar, executar i inspeccionar les activitats de recerca i informar i retre comptes al Patronat del desenvolupament d'aquestes activitats, i dels programes de recerca; presentar al Patronat les propostes de la programació d'activitats, línies de recerca, cost i fonts de finançament; dirigir la gestió econòmica, comptable i el funcionament del centre; proposar al Patronat el pressupost anual; aprovar la realització d'avaluacions científiques externes; gestionar els recursos humans, la contractació de personal, separació i rescissió de contractes laborals i de prestació de serveis, i la gestió de beques i ajudes; i dirigir el procés selectiu del personal investigador i de suport a la recerca, o l'acceptació de l'adscripció del personal investigador i científic i tècnic d'altres institucions a la Fundació.

L'exercici 2019, i des del 10 de setembre del 2015, el director era Joan Ramon Morante Leonart.

El gerent

D'acord amb els Estatuts, quan el director consideri oportú el nomenament del càrrec de la Gerència, proposarà al Patronat la designació del titular, que dependrà orgànicament del director.

L'exercici 2019 no havia estat nomenada la persona titular de la Gerència. El document Règim especial dels centres CERCA i d'ICREA del 27 de juny del 2017 estableix que sens perjudici de l'existència de la figura del director, en la mesura que sigui possible, els centres CERCA i d'ICREA tendeixin a organitzar-se de manera que puguin disposar d'un càrrec gerencial o d'administració que exerceixi les funcions executives i de gestió del centre. En l'exercici 2019 aquestes funcions les exercia el director econòmic.

El Consell Científic

El Consell Científic realitza funcions d'òrgan assessor pel que fa a les activitats científiques i tècniques de la Fundació, i quan se li encomani, n'ha de fer l'avaluació. Està format per un màxim de vint científics i tècnics de prestigi internacional i competència reconeguda en el camp de l'energia i de matèries relacionades. L'any 2019 el Consell Científic estava integrat per set membres.

El Consell Empresarial

El Patronat pot crear un Consell Empresarial, que és l'òrgan encarregat d'ordenar la participació del sector empresarial a la Fundació. Està format per un màxim de vint membres que han d'actuar en representació de les empreses que hagin estat convidades pel Patronat a formar-ne part. Li corresponen, entre altres funcions, contestar les consultes rebudes del Patronat i del director i emetre recomanacions; col·laborar en la detecció de necessitats sectorials i fer les propostes corresponents; indicar oportunitats de desenvolupament tecnològic, i col·laborar en la creació d'empreses derivades (*spin-off*).

L'any 2019 l'IREC no havia constituït el Consell Empresarial.

1.2.3. Treballs de control

Els comptes anuals de l'IREC de l'exercici 2019 van ser auditats per CET Auditores, SL, que el 5 d'agost del 2020 va emetre un informe amb opinió favorable i un paràgraf d'èmfasi en relació amb el conflicte que l'IREC mantenia amb l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT) en matèria d'IVA (vegeu l'apartat 2.2.2).

2. FISCALITZACIÓ

2.1. APROVACIÓ I RETIMENT DE COMPTES

D'acord amb l'article 81 del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre, i l'article 21 del Decret Llei 25/2020, del 16 de juny, de mesures extraordinàries en matèria social i de caràcter fiscal i administratiu, l'IREC havia de trametre els comptes anuals de l'exercici 2019 degudament aprovats per l'òrgan corresponent amb l'informe d'auditoria a la Intervenció General i a la Sindicatura de Comptes abans del 31 d'octubre del 2020.

D'acord amb l'article 333.9 de la Llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques, i amb el Decret Llei 8/2020, del 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la covid, l'IREC

havia de presentar els comptes al Protectorat en el termini de trenta dies a comptar del dia de l'aprovació.

El Patronat de l'IREC va aprovar els comptes anuals corresponents a l'exercici 2019 el 22 de juliol del 2020. Els comptes es van presentar al Protectorat el 6 d'agost del 2020. L'IREC va trametre els comptes de l'exercici 2019 a la Intervenció General i a la Sindicatura de Comptes el 13 d'agost del 2020.

L'IREC ha presentat els seus comptes d'acord amb el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret 259/2008, del 23 de desembre, d'acord amb el que estableix l'article 3 de l'Ordre VEH/137/2017, del 29 de juny, per la qual s'aprova el Pla general de comptabilitat pública de la Generalitat de Catalunya. També era d'aplicació a l'IREC l'Ordre VEH/6/2019, del 15 de gener, de comptabilitat de la Generalitat. L'IREC no va incloure en la Memòria dels comptes anuals la informació pressupostària detallada en l'article 29.3 de l'Ordre ni la informació relativa als contractes realitzats d'acord amb l'article 30 de la mateixa ordre.

2.2. BALANÇ

A continuació es presenta el Balanç de l'IREC a 31 de desembre del 2018 i del 2019.

Quadre 1. Balanç a 31 de desembre del 2018 i del 2019

Actiu	31.12.2019	31.12.2018	Patrimoni net i passiu	31.12.2019	31.12.2018
Actiu no corrent	3.167.273	4.028.103	Patrimoni net	2.613.766	3.373.139
Immobilitzat intangible	1.523.685	1.510.760	Fons dotacionals	265.000	265.000
Immobilitzat material	1.603.689	2.496.484	Excedents d'exercicis anteriors	(861.777)	(1.075.463)
Inversions financeres a llarg termini	39.899	20.859	Excedent de l'exercici	54.696	120.235
			Subvencions, donacions i llegats rebuts	3.155.847	4.063.367
			Passiu no corrent	7.964.767	8.866.937
Actiu corrent	26.703.420	20.371.016	Deutes a llarg termini	7.964.767	8.866.937
Usuaris, patrocinadors i deutors de les activitats	14.877.379	12.224.768	Passiu corrent	19.292.160	12.159.043
Inversions financeres a curt termini	4.204.856	4.207.848	Provisions a curt termini	11.669	11.669
Periodificacions a curt termini	115.429	86.609	Deutes a curt termini	1.903.639	1.522.017
Efectius i altres actius líquids equivalents	7.505.756	3.851.791	Creditors comercials i altres comptes a pagar	17.004.047	10.254.923
			Periodificacions a curt termini	372.805	370.434
Total actiu	29.870.693	24.399.119	Total patrimoni net i passiu	29.870.693	24.399.119

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de l'IREC.

De la revisió del Balanç es destaquen els aspectes que es detallen en els apartats 2.2.1 i 2.2.2.

2.2.1. Immobilitzat material

L'IREC tenia un inventari d'immobilitzat, si bé no efectuava recomptes periòdics d'aquest immobilitzat. Tots els elements adquirits fins al 2015 estaven etiquetats i en l'inventari hi constava la ubicació; en canvi, no totes les adquisicions posteriors al 2015 estaven etiquetades i en alguns casos tampoc no en constava la ubicació assignada.

2.2.2. Impost sobre el valor afegit

L'IREC és subjecte passiu de l'IVA i en l'exercici 2019 va aplicar una prorrata del 94,00%. El 31 de desembre del 2019 l'IREC tenia registrat un saldo deutor a curt termini de 656.524 € corresponent a l'IVA dels exercicis del 2016 al 2019 i un altre compte a cobrar de 954.424 € corresponent a les quotes de l'IVA pendents de devolució dels anys 2012 al 2015.

Amb posterioritat a l'exercici fiscalitzat, el 13 de juliol del 2021 l'AEAT va abonar a l'IREC l'import corresponent als anys del 2012 al 2014 per 769.314 €, més els interessos de demora. El 10 de setembre del 2021 li va abonar 656.524 € corresponents a l'IVA dels anys del 2016 al 2019 i els interessos de demora meritats. Pel que fa a la devolució pendent de l'exercici 2015, el 10 de febrer del 2021 l'IREC va presentar a l'AEAT la rectificació de l'autoliquidació de l'IVA de l'exercici 2015, amb la sol·licitud de la devolució de l'import resultant de 185.110 €. L'octubre del 2021 aquest import continuava pendent de cobrament.

El 31 de desembre del 2019 l'IREC tenia interposada una reclamació economicoadministrativa davant el Tribunal Econòmic Administratiu Regional de Catalunya contra l'Acord de l'AEAT en relació amb la inspecció de l'IVA dels exercicis del 2009 al 2011 per 4,20 M€. El 31 de desembre del 2019, l'IREC tenia registrada una inversió financera a curt termini per aquest import corresponent a un dipòsit pignorat vinculat a l'aval concedit per una entitat bancària en garantia dels possibles deutes amb l'AEAT per les actuacions inspectores esmentades.

Amb posterioritat a l'exercici fiscalitzat, el 24 de març del 2020 la Generalitat va acordar concedir un aval a favor de l'IREC davant l'entitat financera garant per un màxim de 4,20 M€.

El 18 de febrer del 2021 el Tribunal Econòmic Administratiu Regional de Catalunya va resoldre a favor de l'IREC el conflicte amb l'AEAT esmentat. El 14 de setembre del 2021 l'AEAT va resoldre anul·lar la liquidació relativa a l'IVA del 2009 al 2011.

2.3. COMPTE DE RESULTATS

En el quadre 2 es presenta el Compte de resultats de l'IREC corresponent als exercicis 2018 i 2019.

Quadre 2. Compte de resultats

Concepte	2019	2018
Ingressos per les activitats	5.132.113	4.250.136
Vendes i prestació de serveis	865.820	728.009
Donacions i altres ingressos	253	924
Altres subvencions transferides al resultat de l'exercici	4.266.040	3.521.203
Treballs realitzats per l'entitat per al seu actiu	66.239	0
Aprovisionaments	(604.179)	(410.735)
Consums i deteriorament d'existències	(533.634)	(375.909)
Treballs realitzats per altres entitats	(70.545)	(34.826)
Altres ingressos de les activitats	44.923	39.954
Despeses de personal	(4.363.542)	(3.742.702)
Sous, salaris i assimilats	(3.415.061)	(2.934.834)
Càrregues socials	(948.481)	(807.868)
Altres despeses d'explotació	(1.715.518)	(1.582.487)
Serveis exteriors	(1.713.451)	(1.581.107)
<i>Arrendaments i cànons</i>	<i>(320.806)</i>	<i>(336.625)</i>
<i>Reparacions i conservació</i>	<i>(268.801)</i>	<i>(230.086)</i>
<i>Serveis de professionals independents</i>	<i>(111.728)</i>	<i>(117.083)</i>
<i>Transports</i>	<i>(4.382)</i>	<i>(8.911)</i>
<i>Primes d'assegurances</i>	<i>(43.829)</i>	<i>(33.543)</i>
<i>Serveis bancaris</i>	<i>(49.619)</i>	<i>(39.665)</i>
<i>Publicitat, propaganda i relacions públiques</i>	<i>(87.805)</i>	<i>(45.998)</i>
<i>Subministraments</i>	<i>(240.848)</i>	<i>(244.844)</i>
<i>Altres serveis</i>	<i>(585.633)</i>	<i>(524.352)</i>
Tributs	(2.067)	(1.380)
Amortització de l'immobilitzat	(1.230.607)	(1.642.043)
Subvencions, donacions i llegats traspassats al resultat de l'exercici	3.044.400	3.551.692
Altres resultats	9.457	(508)
Deteriorament i resultat per alienacions de l'immobilitzat	(3.053)	0
Resultat d'explotació	380.233	463.307
Ingressos financers	33.988	39.794
Despeses financeres	(355.486)	(380.238)
Diferències de canvi	(4.039)	(2.628)
Resultat financer	(325.537)	(343.072)
Resultat abans d'impostos	54.696	120.235
Resultat de l'exercici	54.696	120.235

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de l'IREC.

2.3.1. Ingressos per les activitats

En el quadre 3 es presenta el detall per conceptes d'Ingressos per les activitats de l'exercici 2019.

Quadre 3. Ingressos per les activitats

Concepte	Import
Vendes i prestacions de serveis	865.820
Prestacions de serveis	865.820
Donacions i altres ingressos	253
Altres subvencions transferides al resultat de l'exercici	4.266.040
Altres ajuts al personal investigador	297.532
Convocatòries/convenis de projectes competitiu	3.960.554
Subvencions per formació del personal	7.954
Total	5.132.113

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

2.3.1.1. Prestacions de serveis

Prestacions de serveis recull els ingressos provinents de projectes amb finançament privat. Aquests projectes es formalitzen mitjançant contractes de prestació de serveis que signa el representant de l'IREC (director o director econòmic). En l'elaboració dels pressupostos el preu es calcula agregant als costos directes i indirectes un marge industrial variable sobre l'import dels costos directes.

L'IREC calcula anualment un percentatge de despeses indirectes que es reparteix entre les àrees d'acord amb la despesa directa del personal de cadascuna d'elles. Aquest percentatge és certificat anualment pels auditors externs.

El marge industrial és aprovat pel director econòmic. La Sindicatura considera que seria convenient que el Patronat de l'IREC establís les directrius en relació amb els criteris per determinar el percentatge a aplicar com a marge en els projectes industrials.

La Sindicatura ha revisat el pressupost estimat dels projectes no competitiu, els contractes de prestacions de serveis, la facturació, les despeses executades i els ingressos registrats el 31 de desembre del 2019. De l'anàlisi realitzada es desprèn que la facturació dels projectes s'ha fet correctament.

2.3.1.2. *Altres subvencions transferides al resultat de l'exercici*

L'IREC registra l'ingrés per subvencions d'acord amb el que estableix la norma de reconeixement i valoració 18a del Pla general de comptabilitat pública de la Generalitat, en el sentit que les subvencions que es reben per finançar despeses específiques s'imputen al Compte de resultats en el mateix exercici en què es meriten les despeses finançades amb aquests fons.

D'acord amb la norma de valoració esmentada anteriorment, les subvencions rebudes que no compleixin les condicions per ser considerades no reintegrables s'han de registrar com a passiu en el Balanç. L'IREC considera que les subvencions per a la contractació de personal investigador i per a l'adquisició d'equipaments amb càrrec a projectes competitius tenen caràcter no reintegrable i les registra com a Subvencions, donacions i llegats rebuts en el patrimoni net del Balanç. A parer de la Sindicatura algunes d'aquestes subvencions podrien tenir caràcter de reintegrables i s'haurien de registrar com a passiu i no com a patrimoni net.

Control de subvencions rebudes

Els projectes finançats per organismes públics estan sotmesos al control de la destinació dels fons per part d'aquests. L'IREC va facilitar a la Sindicatura els informes de control de subvencions rebuts entre l'1 de gener del 2019 i el 31 de desembre del 2020. Els quatre informes rebuts han estat de conformitat. La Direcció de l'IREC no estima que es despreguin obligacions de reintegrament d'import significatiu de la resta de subvencions subjectes a revisió.

2.3.2. **Subvencions, donacions i llegats traspasats al resultat de l'exercici**

En el quadre 4 es presenta el detall de Subvencions, donacions i llegats traspasats al resultat de l'exercici.

Quadre 4. Subvencions, donacions i llegats traspasats al resultat de l'exercici

Concepte	Import
Subvenció contracte programa	2.000.000
Traspàs a resultats de subvencions de capital	898.629
Traspàs a resultats de donacions del CIEMAT	145.771
Total	3.044.400

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

A parer de la Sindicatura, les aportacions de la Generalitat derivades del contracte programa (1.245.000 € de la Direcció General de l'Energia, 500.000 € de l'Institut Català d'Energia i

255.000€ de la Direcció General de Recerca) corresponen a subvencions a l'explotació i, per tant, atenent a la seva naturalesa s'haurien d'haver registrat com una subvenció oficial a l'activitat i haver estat recollides en l'epígraf Ingressos per les activitats del Compte de resultats.

De les subvencions de capital traspassades al resultat de l'exercici, 705.649€ corresponen a subvencions atorgades en exercicis anteriors per al finançament d'inversions i 192.980€ a la diferència entre el tipus d'interès de mercat i el dels préstecs que van ser atorgats en anys anteriors per l'Estat per al finançament d'infraestructures científicotecnològiques.

2.3.3. Despeses de personal

En el quadre 5 es presenta el detall de les retribucions del personal de l'IREC i el nombre de perceptors per categories, que ha estat conciliat amb la despesa de personal registrada en el Compte de resultats.⁶

Quadre 5. Retribucions del personal

Categoria	Nombre de perceptors	Retribució bruta
Investigador R1	50	981.873
Investigador R2 <i>consolidated</i>	20	622.061
Investigador R2 <i>pre-consolidated</i>	22	439.758
Caps d'àrea	8	390.553
Administratius i serveis generals	14	382.484
Investigador R3	8	351.730
Tècnic de laboratori	11	205.025
Manteniment	2	54.238
Estudiants en pràctiques	6	*10.664
Total	141	3.438.386

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

* Import de l'ajuda que reben els estudiants en pràctiques. No tenen contracte laboral, però estan donats d'alta en la Seguretat Social, d'acord amb la normativa.

L'any 2019 l'IREC va tenir contractades 135 persones amb un total de 166 contractes, 46 dels quals van ser indefinits i la resta temporals (76 per obra o servei determinat, 18 temporals en pràctiques, 11 d'interinitat, 10 eventuais per circumstàncies de la producció, 3 de personal investigador predoctoral en formació, 1 per a la formació i l'aprenentatge i 1 temporal per a persones amb discapacitat). La plantilla mitjana va ser de 109 persones.

6. La despesa de personal no inclou la corresponent al personal contractat per altres entitats (investigadors ICREA i personal docent i investigador de la UB) i adscrit a l'IREC, que és registrada en les entitats d'origen.

Els increments retributius aplicats per l'IREC van ser els previstos pel Decret llei 3/2019, del 22 de gener, sobre l'increment retributiu per al 2019 i la recuperació parcial de l'import de la paga extraordinària de l'any 2013 per al personal del sector públic, també aplicable al personal dels centres CERCA, i per la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per al 2018.

2.3.3.1. Normativa aplicable

Normativa general

La normativa aplicable reconeix un caràcter singular al personal investigador.

La Llei 14/2011, de l'1 de juny, de la ciència, la tecnologia i la innovació (LCTI), estableix un règim propi i específic per al personal investigador, en relació, entre altres aspectes, amb la mobilitat, els criteris de selecció i les modalitats de contractació.

L'article 13 de l'LCTI preveu que el personal investigador pot estar vinculat amb la universitat pública o organisme al qual presti servei mitjançant una relació subjecta al dret administratiu o al laboral, i pot ser funcionari de carrera, funcionari interí o personal laboral fix o temporal.

L'LCTI estableix que els organismes públics d'investigació poden contractar personal investigador a través de les modalitats de contracte de treball establertes en l'Estatut dels treballadors i de les modalitats específiques previstes en l'LCTI. Aquestes modalitats són el contracte predoctoral, el contracte d'accés al Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació i el contracte d'investigador distingit.

L'article 17 de l'LCTI estableix que les universitats públiques, els organismes públics d'investigació de les administracions públiques i els centres del Sistema Nacional de Salut o vinculats o concertats amb aquest poden autoritzar l'adscripció de personal investigador que hi presti serveis a altres agents públics d'investigació i a altres agents privats sense finalitat de lucre en els òrgans de govern dels quals participin aquelles institucions públiques. L'objecte de l'adscripció ha de ser la realització de tasques d'investigació científica i tècnica, desenvolupament tecnològic, transferència o difusió del coneixement, o les tasques de direcció de centres d'investigació, instal·lacions científiques o programes i projectes científics, durant el temps necessari per a l'execució del projecte de recerca, i amb l'informe previ favorable de l'organisme d'origen i d'acord amb el que els Estatuts, si escau, estableixin respecte al procediment i els efectes de l'adscripció.

En conseqüència, d'acord amb l'article 17 de l'LCTI, l'adscripció té un caràcter temporal, s'ha de concretar el projecte o activitat que s'ha de desenvolupar i el personal adscrit ocupa un únic lloc de treball i manté la situació de servei actiu en relació amb la institució o centre d'origen, si bé l'activitat de recerca la presta en un altre entorn.

L'article 14 de l'LCTI inclou entre els drets del personal investigador el de participar en els beneficis que s'obtinguin de l'eventual explotació dels resultats de l'activitat de recerca, desenvolupament o innovació en què hagi participat.

La disposició addicional dinovena de l'LCTI estableix que en el cas que els drets d'explotació d'una obra de caràcter intel·lectual corresponguin a un centre públic de recerca, el personal dedicat a la recerca té dret a una compensació econòmica en atenció als resultats de la producció i explotació de l'obra, que no tindrà en cap cas la consideració de retribució. Les modalitats i quantia de la participació del personal investigador dels centres públics de recerca les ha d'establir el Govern, les comunitats autònomes o les universitats, atenent a les característiques concretes de cada centre.

L'article 66 de la Llei 7/2011 disposa que el règim d'autonomia dels centres CERCA inclou l'establiment del règim de participació del personal investigador en els beneficis que s'obtinguin dels resultats de la recerca.

La disposició addicional dotzena de la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, estableix que el personal docent i investigador (PDI), funcionari i contractat que presti serveis a la universitat pública i que efectui tasques de direcció d'un centre CERCA o de programes científics que s'hi desenvolupin, pot percebre, mentre efectua aquesta activitat, una compensació que li ha de ser abonada per la universitat i acordada en el marc del conveni d'adscripció que subscriu amb el centre o la instal·lació, que han de compensar la universitat. També determina que existeixen raons d'especial interès per al servei per tal que les persones que ocupen la direcció dels centres CERCA puguin superar els límits establerts per la normativa d'incompatibilitats, en el desenvolupament d'una segona activitat docent, investigadora o de direcció científica a la universitat.

D'acord amb la disposició addicional quinzena de la Llei 4/2017, del 28 de març, de pressupostos de la Generalitat per al 2017, prorrogada per al 2019, en aquell exercici eren aplicables als centres CERCA les mesures següents: la massa salarial podia tenir les mateixes variacions que s'establissin per a la resta del sector públic, no es podien atorgar als empleats ajuts en concepte de fons d'acció social ni altres ajuts que tinguessin la mateixa naturalesa i finalitats i no es podien reconèixer percepcions derivades dels sistemes d'ajuts per menjar del personal.

D'acord amb el punt sisè de la disposició addicional vint-i-unena de la Llei 2/2014, al personal investigador dels centres CERCA no se li aplica el règim que s'hi estableix per al personal directiu del sector públic de la Generalitat.

L'Acord del Govern 41/2019, de l'11 de març, va declarar d'interès públic el desenvolupament per part del personal investigador amb funcions de direcció d'equips humans, instal·lacions i programes i projectes científics i tecnològics en l'àmbit de coneixement dels centres CERCA i d'ICREA d'una segona activitat docent, investigadora o de direcció

científica en un altre centre o estructura de recerca i va autoritzar la superació dels límits retributius.

El document Règim especial dels centres CERCA i d'ICREA del 27 de juny del 2017 (vegeu l'apartat 1.2.1) inclou els aspectes següents sobre la gestió de personal:

- Recomana que el centre CERCA disposi d'un pla estratègic adequat a la seva organització i necessitats que inclogui les disposicions de règim intern relatives a la seva política de captació, de contractació i de retenció de personal investigador i altres aspectes referents a recursos humans.
- L'òrgan de govern del centre CERCA ha d'aprovar el règim retributiu del seu personal, que inclou els conceptes i l'escalat salarial (trams) que consideri adequat a les funcions a exercir i a la tipologia contractual.
- Recomana que, en la mesura que sigui possible, el centre CERCA tendeixi a organitzar-se de manera que pugui disposar d'un càrrec gerencial o d'administració que exerceixi les funcions executives i de gestió del centre. Està subjecte a un contracte d'alta direcció el personal directiu de gerència i d'administració que tingui funcions executives que impliquin un poder de decisió i actuació sobre els objectius i les finalitats dels centres, i que aquestes funcions s'exerceixin amb autonomia i plena responsabilitat només limitada pels criteris i instruccions directes per part de la persona i de l'òrgan superior de govern de l'entitat.
- Per formalitzar contractes fixos o indefinits, cal que hi hagi una oferta pública d'ocupació o altre instrument intern de gestió de provisió de necessitats de personal que aprovi el centre.
- Els procediments de selecció de personal investigador dels centres CERCA els ha de determinar el centre amb garantia dels principis d'igualtat, mèrit i capacitat.
- L'òrgan de govern del centre CERCA ha d'establir el règim de participació del personal investigador en els *overheads* (cànon que el centre aplica als projectes) i/o en els beneficis que s'obtinguin de l'activitat de recerca i/o de l'eventual explotació dels resultats en R+D+I (recerca, desenvolupament i innovació).

Amb posterioritat al període fiscalitzat, l'article 122 de la Llei 5/2020, del 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic i de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient, va establir que el director dels centres CERCA i d'ICREA i el personal investigador que hi exerceix funcions de direcció d'equips humans, instal·lacions, infraestructures, parcs científics i tecnològics o de programes i projectes científics i tecnològics no tenen la consideració d'alts càrrecs als efectes del que estableix la Llei 13/2002, del 27 de desembre, del règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs al servei de la Generalitat.

Normativa específica

D'acord amb els Estatuts i amb els poders atorgats, les competències en matèria de personal de l'IREC corresponen al Patronat, al director i al director econòmic. El Patronat és qui ha d'aprovar el catàleg de llocs de treball, la taula retributiva del personal, fixar les línies generals que han de regir la contractació del personal de la Fundació i aprovar l'adscripció i/o la contractació del personal permanent i/o amb contracte indefinit. Correspon al director dirigir el procés selectiu del personal investigador i de suport a la recerca, o per a l'acceptació de l'adscripció del personal investigador i científic i tècnic d'altres institucions a l'IREC, i gestionar els recursos humans, la contractació de personal, i la separació i rescissió dels contractes laborals i de prestació de serveis. D'acord amb les directrius marcades pel Patronat li correspon al director econòmic gestionar els recursos humans de la Fundació, la contractació del personal, i també les incidències, la separació i la rescissió del personal tant en règim laboral com de prestació de serveis.

L'any 2019 l'IREC no disposava de conveni propi ni aplicava cap conveni col·lectiu sectorial.

L'article 63 de l'Estatut dels treballadors estableix que el Comitè d'Empresa és l'òrgan representatiu i col·legiat del conjunt dels treballadors en l'empresa o centre de treball per a la defensa dels seus interessos i s'ha de constituir en cada centre de treball que tingui un cens de cinquanta treballadors o més. El Comitè d'Empresa de l'IREC es va constituir el 21 de gener del 2014.

L'any 2019 l'IREC tenia un catàleg de llocs de treball que no havia estat aprovat pel Patronat com corresponia d'acord amb la normativa i amb els Estatuts.

El Patronat de l'IREC no va aprovar les taules salarials aplicables l'exercici 2019, si bé aquestes es corresponien amb les aprovades el 2014 amb els canvis aplicats en els exercicis del 2015 al 2019.⁷ En les taules retributives s'estableix per a cada categoria una retribució mínima i una màxima. L'exercici 2019, les diferències retributives entre el límit inferior i el superior de les diferents categories estaven entre el 17,39% i el 52,94% sense que s'indiquessin els criteris que havien de servir per determinar la retribució, fet que fa que existís un grau de discrecionalitat elevat en la determinació de les retribucions del personal de l'IREC. La Sindicatura ha comprovat que les noves taules retributives aprovades en la sessió del Patronat del 12 de juny del 2019 i que es van començar a aplicar en l'exercici 2020 estableixen diferents nivells per cada categoria professional amb la fixació de retribucions úniques per cada nivell.

La política de carrera professional del personal de l'IREC va ser ratificada pel Patronat el 26

7. Els exercicis 2015, 2016 i 2017 l'IREC no va aplicar cap increment retributiu; els exercicis 2018 i 2019 va aplicar els increments establerts en les lleis de pressupostos de l'Estat.

de juliol del 2018. Estableix dues possibilitats de progressió: el canvi de categoria professional i la promoció dins la mateixa categoria professional. Les promocions dins la mateixa categoria es realitzen en funció dels resultats de les avaluacions competencials i professionals i de l'assoliment dels requisits mínims i complementaris valorables per cada cas, mentre que els canvis de categoria, a més, estan subjectes a l'existència d'una vacant que ha d'estar prèviament aprovada pel Patronat. En tots els casos s'ha de crear un comitè d'avaluació per dur a terme la valoració.

La política de captació de talent va ser ratificada pel Patronat el 26 de juliol del 2018. Aquesta política preveu algunes excepcions a la publicació de noves vacants que, a parer de la Sindicatura, incompleixen els principis de publicitat i concurrència que han de regir la selecció del personal.

El 12 de juny del 2019 el Patronat de l'IREC va aprovar la Política sobre propietat intel·lectual que regula la titularitat, la protecció i l'explotació comercial de la propietat intel·lectual creada pels investigadors en el curs de les seves funcions o activitats en l'IREC.

El Patronat de la Fundació I-CERCA va aprovar el novembre del 2018 el Codi de conducta dels centres CERCA. Aquest codi ha de ser aprovat pels òrgans de govern dels diferents centres i assumit pels responsables executius i per la totalitat del personal. L'àmbit d'aplicació d'aquest codi és, en primer terme, el conjunt de directors i gerents i altres persones apoderades per acord del patronat o de l'òrgan de govern de cada centre CERCA, i també subsidiàriament la resta de personal científic (propri o adscrit), tècnic i administratiu dels centres CERCA. El 25 d'abril del 2019 el Patronat de l'IREC va aprovar l'adhesió al Codi de conducta de la Institució CERCA.

2.3.3.2. Resultats del treball realitzat

De l'anàlisi realitzada de les retribucions del personal de l'IREC es desprèn el següent:

- Un treballador va percebre una retribució que havia estat autoritzada pel director en exercicis anteriors superior en 8.812€ anuals a l'establerta en les taules salarials. La Sindicatura considera que la retribució d'aquest treballador hauria d'haver estat aprovada pel Patronat.
- La retribució d'un treballador era inferior en 875€ anuals al límit inferior de la seva categoria.
- Una treballadora va percebre una retribució pactada de forma individual en el seu contracte superior en 726€ anuals a la que li corresponia d'acord amb la retribució màxima de la seva categoria.

- L'IREC té implementat un sistema de retribució flexible pel qual es permet que part del salari brut anual es destini a l'adquisició de serveis en espècie (tiquet guarderia i assegurança de salut). No consta que aquest sistema hagi estat aprovat pel Patronat.
- L'IREC no tenia un procediment de sol·licitud i autorització de bestretes del personal. No obstant això, el saldo pendent a 31 de desembre del 2019 corresponia a dos perceptors per un import no material.
- L'any 2019 l'IREC va registrar una despesa de 32.891 €, corresponent a la retribució per objectius de deu treballadors. De la revisió dels imports abonats per objectius a sis treballadors seleccionats a criteri de l'auditor es desprèn que en quatre casos no hi va haver ni establiment previ d'objectius ni avaluació posterior. Dels altres dos treballadors, en un cas, els objectius valorats no van ser establerts prèviament i en l'altre sí però no hi va haver aprovació formal de l'assoliment; en cap dels dos casos les valoracions no incloïen la data, i només en un cas estava signada per l'investigador principal responsable de l'àrea.
- L'exercici 2019 l'IREC va promocionar vint treballadors en aplicació de la política sobre la carrera professional; catorze van promocionar a la categoria immediata superior i sis van tenir un increment salarial dins la mateixa categoria. No ha quedat acreditat el compliment del procediment establert en la política del pla de carrera en relació amb l'assoliment dels requisits mínims i complementaris valorables establerts en cada cas, ni l'existència de lloc de treball vacant en els casos de canvi de categoria.
- L'any 2019 ni el director ni el director econòmic s'havien adherit al Codi de conducta dels centres CERCA i tampoc no havien presentat la declaració d'activitats, la declaració patrimonial i d'interessos ni la declaració complementària d'acord amb l'article 12 de la Llei 13/2005, del 27 de desembre, del règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs al servei de la Generalitat. Amb posterioritat a l'exercici fiscalitzat, l'article 122.2 de la Llei 5/2020, del 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic i de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient, va establir que els directors dels centres CERCA no tenien la consideració d'alts càrrecs als efectes de la Llei 13/2005.

2.3.3.3. Personal adscrit

El 20 de novembre del 2008 la UB i l'IREC van signar un conveni de col·laboració, de vigència indefinida, per establir el marc de relacions entre ambdues entitats i regular-ne les condicions, en particular, pel que fa a la participació dels investigadors de la UB en l'IREC, l'ús de serveis i infraestructures, propietat industrial, publicacions i altres. No obstant això,

d'acord amb la disposició addicional vuitena de la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic, la vigència del conveni finalitzava el 2 d'octubre del 2020, sense que s'hagués subscrit un nou conveni. El procediment d'incorporació del personal de la UB a l'IREC es fa mitjançant l'adscripció de la seva activitat de recerca a l'IREC amb l'autorització de la UB, en la qual ha de constar el termini inicial de durada de l'adscripció i les condicions de la seva pròrroga. Aquest personal manté els drets i deures propis de la seva vinculació funcional, laboral o de formació amb la UB.

L'IREC va informar que l'any 2019 hi havia dos professors de la UB amb la recerca adscrita a l'IREC, un dels quals era el director del centre. Les resolucions d'adscripció eren de durada indefinida.

D'acord amb l'article 17.2 de l'LCTI, l'adscripció s'ha de fer pel temps necessari per a l'execució del projecte de recerca. La Sindicatura considera que les adscripcions han de ser temporals, que s'hauria de concretar mínimament el projecte o activitat que s'ha de desenvolupar i que, en cap cas, el precepte esmentat empararia una durada que tingués vocació de ser indefinida.

El complement de direcció (14.683€) que va ser abonat al director per la UB i facturat a l'IREC no havia estat aprovat pel Patronat de l'IREC com corresponia d'acord amb els Estatuts.

La UB, en la resposta a la Sindicatura sobre personal adscrit, va informar sobre un professor adscrit que l'IREC no va incloure en la seva relació. De la revisió del sistema de control de dedicació horària per determinar les hores imputables a projectes de recerca de l'exercici 2019 es desprèn que aquest professor no va imputar hores a projectes de recerca. En conseqüència, la Sindicatura considera que s'hauria de formalitzar la seva desadscripció.

El conveni preveu que l'IREC ha d'aportar a la UB el 20% de la part imputable a recerca del cost salarial del personal de la UB que estigui adscrit a l'IREC. L'any 2019, l'IREC no va abonar cap import per aquest concepte.

El conveni també preveu que l'IREC pugui sol·licitar de la UB una intensificació de la recerca del personal adscrit instrumentada mitjançant una reducció docent. L'IREC s'ha de fer càrrec del cost que tingui per a la UB la contractació de professorat per cobrir les reduccions docents. L'exercici 2019 la UB va facturar a l'IREC 68.326€ corresponents al cost dels professors associats contractats per cobrir les reduccions docents dels dos investigadors adscrits, des del curs 2014-2015 al 2017-2018. Així mateix, el 31 de desembre del 2019 l'IREC tenia registrada una provisió de 16.000€ pel mateix concepte corresponents al curs 2018-2019, que van ser facturats per la UB l'any 2020.

2.3.3.4. Investigadors ICREA

El 30 de setembre del 2013 l'IREC i ICREA van signar un conveni per establir el marc de col·laboració entre les dues entitats per al desenvolupament de les actuacions de recerca proposades per l'IREC i aprovades pel Patronat d'ICREA.

D'acord amb el conveni, ICREA s'ha de fer càrrec de la retribució del seu personal i l'IREC, de les despeses necessàries per al normal desenvolupament de les activitats de recerca que els investigadors ICREA duguin a terme a l'IREC.

El conveni estableix que no sorgirà cap tipus de relació laboral entre el personal aportat per ICREA i l'IREC. S'hi estableix també que el personal investigador contractat per ICREA podrà compatibilitzar les tasques de recerca a l'IREC amb la docència a una universitat, quan li sigui autoritzat pel director d'ICREA i pel de l'IREC.

L'any 2019 l'IREC tenia adscrits dos investigadors ICREA que no van percebre cap retribució a càrrec de l'IREC.

2.3.3.5. Altes

D'acord amb l'article 19 i la disposició addicional trentena de la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018 prorrogada per l'exercici 2019, l'IREC podia aplicar una taxa de reposició del 100% pel que fa al personal investigador i del 75% pel que fa a la resta del personal i podia aplicar una taxa addicional del 5% sempre que quedés justificada la necessitat per a l'adequada prestació del servei o per a la realització de l'activitat. A més, podia disposar d'una taxa addicional per a l'estabilització de l'ocupació temporal que havia d'incloure les places dotades pressupostàriament que haguessin estat ocupades de forma temporal i ininterrompuda almenys en els tres anys anteriors al 31 de desembre del 2017. La contractació de personal laboral només era possible en casos excepcionals i per cobrir necessitats urgents i inajornables. No obstant això, l'article 32 de la Llei 4/2017, del 28 de març, de pressupostos de la Generalitat per al 2017 prorrogada per a l'exercici 2019, exceptua de la prohibició de contractació de personal temporal la que resulti de programes de foment competitiu en el cas d'universitats i recerca i les contractacions finançades íntegrament amb recursos externs finalistes aliens al pressupost de la Generalitat.

El 26 de juliol del 2018 el Patronat va aprovar una oferta d'ocupació pública per a l'exercici 2018 de disset places (onze per taxa de reposició ordinària i sis per extraordinària).

L'any 2019 l'IREC va cobrir onze places en execució de l'oferta d'ocupació del 2018 i tres en aplicació de la taxa addicional per a l'estabilització de l'ocupació temporal.

En els tres casos de persones contractades de forma indefinida per a l'estabilització de l'ocupació temporal, les places havien estat ocupades ininterrompudament de forma temporal des del 31 de desembre del 2014, però no ha quedat acreditat que es tractés de places estructurals que haguessin estat dotades pressupostàriament en els exercicis del 2017 al 2019.

Contractació de personal temporal

El 2019 es van fer seixanta-tres contractes amb un total de cinquanta persones, sis dels quals es van finançar amb càrrec al pressupost general de l'IREC i quaranta-quatre amb càrrec a projectes.

La Sindicatura ha revisat les sis contractacions temporals realitzades durant l'exercici 2019 amb càrrec al pressupost general de l'IREC i ha observat que en cap dels casos en l'expedient queda acreditada la necessitat urgent i inajornable de la contractació.

La Sindicatura ha revisat setze processos de selecció escollits a criteri de l'auditor. Del treball realitzat es desprenen les observacions següents:

- En set casos no es va fer procediment de selecció en aplicació de la normativa interna sobre captació de talent (vegeu l'apartat 2.3.3.1).
- En els nou casos en què sí es va fer procés de selecció, no consta l'informe del comitè d'avaluació previst en la normativa interna.
- En cinc casos les puntuacions assignades per la valoració dels candidats no estan justificades.

2.3.3.6. Jornada i horaris

L'article 10 del Reial decret llei 8/2019, de 8 de març, de mesures urgents de protecció social i de lluita contra la precarietat laboral a la jornada de treball, modifica l'article 34 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors afegint un nou apartat en el qual estableix que l'empresa ha de garantir el registre diari de la jornada, que ha d'incloure l'horari concret d'inici i finalització de la jornada de treball de cada treballador. L'empresa ha de conservar els registres durant quatre anys i aquests han de romandre a disposició dels treballadors, dels seus representants legals i de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

L'any 2019 l'IREC no disposava d'un sistema de control horari dels treballadors. Per al personal imputable a projectes de recerca hi havia un sistema de control de dedicació horària que permetia conèixer la dedicació del personal als projectes en què participava.

2.3.4. Aprovisionaments i Altres despeses d'exploració

En el quadre 6 es presenta el detall d'Aprovisionaments i Altres despeses d'exploració de l'exercici 2019.

Quadre 6. Aprovisionaments i Altres despeses d'exploració

Concepte	Import
Aprovisionaments	604.179
Consums i deteriorament d'existències	533.634
<i>Material de laboratori</i>	525.728
<i>Altres despeses</i>	7.906
Treballs realitzats per altres empreses	70.545
Altres despeses d'exploració	1.715.518
Arrendaments i cànons	320.806
Reparacions, conservació i manteniment	268.801
<i>Reparacions</i>	34.776
<i>Manteniment informàtic</i>	102.536
<i>Conservació i manteniment</i>	131.489
Serveis de professionals independents	111.728
Transports	4.381
Primes d'assegurances	43.829
Serveis bancaris i similars	49.619
Publicitat, propaganda i relacions públiques	87.805
Subministraments	240.848
Altres serveis	585.634
<i>Servei de neteja</i>	47.199
<i>Viatges i desplaçaments</i>	103.715
<i>Allotjaments</i>	90.539
<i>Mobilitat investigadors</i>	99.960
<i>Associacions</i>	58.813
<i>Assistència conferències i congressos</i>	52.868
<i>Altres despeses</i>	132.540
Tributs	2.067

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

L'any 2019 l'IREC tenia procediments interns en matèria de compres, contractació i gestió de viatges que havien estat aprovats pel director econòmic.

El treball de fiscalització dels Aprovisionaments i les Altres despeses d'exploració ha inclòs una anàlisi de les factures rebudes (concepte, proveïdor, data de la factura, data de la recepció i data del registre comptable), dels proveïdors (volum global i conceptes facturats) i dels pagaments de l'exercici 2019.

L'exercici 2019, l'IREC va tramitar les factures dels seus proveïdors sense utilitzar el sistema que custodia les factures electròniques de la Generalitat i el seu sector públic (Gefact) com corresponia d'acord amb el que preveu l'Ordre del Departament d'Economia i Coneixement 306/2015, del 23 de setembre, per la qual es regula el procediment de tramitació i anotació de les factures en el registre comptable de factures en l'àmbit de la Generalitat i el sector públic que en depèn.

Material de laboratori

El 47,06% de la despesa de material de laboratori la concentren deu proveïdors; amb nou d'ells l'IREC va instrumentar les compres mitjançant contractes menors (vegeu l'apartat 2.4.1) i en un cas s'havia licitat un contracte.

Primes d'assegurances

D'acord amb l'article 29 de la Llei 9/2017, del 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, del 26 de febrer del 2014 (LCSP), els contractes d'assegurances han de tenir una durada màxima de cinc anys i en cap cas pot produir-se la pròrroga pel consentiment tàcit de les parts.

L'any 2019 l'IREC tenia contractades cinc pòlisses d'assegurança relacionades amb viatges i accidents del seu personal, responsabilitat civil, inclosa la de personal directiu, i la cobertura d'equips i instal·lacions. Aquestes pòlisses havien estat contractades entre els anys 2010 i 2016 i s'havien anat prorrogant anualment de forma tàcita, en quatre casos durant més de cinc anys.

El text refós de la Llei de patrimoni de la Generalitat, aprovat pel Decret legislatiu 1/2002, del 24 de desembre, estableix que les renovacions dels contractes d'assegurances que no alterin les condicions s'han de comunicar a la direcció general competent en matèria de patrimoni. En l'exercici 2019 l'IREC no va fer aquesta comunicació.

2.4. CONTRACTACIÓ

El marc normatiu aplicable en l'exercici 2019 estava integrat per l'LCSP.

D'acord amb l'article 3 de l'LCSP, les entitats del sector públic, d'acord amb les seves característiques, poden tenir la condició d'administració pública o de poder adjudicador no administració pública als efectes d'aquesta normativa. La Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya, en l'informe 7/2013, va argumentar, després de superar les diferències terminològiques entre el nom d'una determinada forma jurídica

(fundació, entitat, ens, organisme, etc.) i la veritable naturalesa de l'ens d'acord amb la jurisprudència europea interpretativa de les directives comunitàries en matèria de contractació, que les fundacions podien ser considerades poders adjudicadors administració pública si reunien els requisits esmentats en l'article 3.2.e del text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre. La Sindicatura considera que l'IREC reunia els requisits esmentats i que, per tant, tenia la naturalesa de poder adjudicador administració pública als efectes de la contractació. El fet que l'article 3.3 de l'LCSP esmenti expressament les fundacions públiques com a poders adjudicadors de forma diferenciada de les administracions públiques no altera la conclusió anterior, atès que, d'acord amb la doctrina esmentada de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya, si una entitat compleix els requisits materials per ser considerada administració pública (actualment establerts en l'article 3.2.b de l'LCSP), pot tenir aquesta condició amb independència de quina sigui la seva forma jurídica concreta. L'any 2019 l'IREC va actuar com a poder adjudicador no administració pública.

Durant l'exercici 2019, l'IREC no va licitar cap expedient de contractació.

L'IREC participa en el Sistema central d'adquisicions de béns i serveis que gestiona la Comissió Central de Subministraments de la Generalitat i forma part de la relació d'entitats que constitueixen l'àmbit subjectiu de l'Acord marc per a la prestació del servei de gestió i assistència en viatges. Un proveïdor no inclòs en l'Acord marc va facturar 131.905 € en concepte de despeses de viatge i allotjament durant l'exercici 2019, sense que hi hagués hagut cap procediment de contractació.

El 10 d'octubre del 2018 l'IREC es va adherir a l'Acord marc d'homologació de proveïdors d'equips de llocs de treball del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC). D'acord amb el plec de clàusules administratives, les entitats que tramitin la contractació derivada han de fer l'adjudicació convidant a totes les empreses seleccionades en l'Acord marc, escollir l'oferta econòmicament més avantatjosa, i formalitzar els contractes que se'n derivin. De la revisió realitzada es desprèn que l'IREC només va demanar oferta a una de les empreses adjudicatàries de l'Acord marc i que no va formalitzar el contracte corresponent.

L'IREC no va realitzar la publicació trimestral de l'adjudicació dels contractes basats en un acord marc com corresponia d'acord amb l'article 154.4 de l'LCSP.

El contracte del servei de vigilància vigent el 2019 es va subscriure l'any 2014 amb una durada d'un any prorrogable per períodes anuals. D'acord amb l'article 303 del text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre, la durada màxima del contracte hauria d'haver estat de dos anys (un any més un any de pròrroga).

2.4.1. Contractes menors revisats

L'any 2019 l'IREC va fer 1.131 contractes menors amb 436 proveïdors per 1,22 M€.

El treball de fiscalització ha consistit a analitzar els contractes menors per import, per data, per adjudicatari (nombre de contractes i imports adjudicats) i per objecte. També s'ha fet una comparació amb els contractes menors adjudicats el 2018.

En el quadre 7 es presenten els contractes menors⁸ adjudicats l'exercici 2019 per intervals.

Quadre 7. Contractes menors per intervals

Intervals	Import	Nombre de contractes
De 30.000€ a 49.999€	88.660	2
De 18.000€ a 29.999€	105.565	4
De 15.000€ a 17.999€	50.702	3
De 10.000€ a 14.999€	63.573	5
De 3.000€ a 9.999€	291.624	61
De 1.000€ a 2.999€	378.887	217
De 0€ a 999€	242.519	839
Total	1.221.530	1.131

Imports en euros, IVA exclòs.

Font: Elaboració pròpia.

Els contractes inferiors a 10.000 € (1.117 contractes) representen un 98,76% del nombre de contractes menors adjudicats el 2019 i el 74,74% de l'import total adjudicat; els 839 contractes inferiors a 1.000 € representen el 74,18% i el 19,85% del nombre de contractes i de l'import adjudicat, respectivament.

Els contractes entre 15.000 € i 49.999 € (9 contractes) representen el 0,80% del nombre de contractes adjudicats l'exercici 2019 i el 20,05% de l'import total adjudicat.

L'IREC no va incloure en el perfil del contractant la publicació de la informació relativa als contractes menors, que s'ha de fer almenys trimestralment d'acord amb l'article 63.4 de l'LCSP.

En els casos següents l'IREC va fer contractes menors quan calia haver fet un procediment dels previstos en l'LCSP, per l'import i/o per la durada prevista:

- L'IREC va fer un contracte menor de 43.660 € amb una durada de divuit mesos per

8. La disposició addicional cinquanta-quatre de l'LCSP estableix que tindran la consideració de contractes menors els de subministrament i els de serveis de valor estimat inferior a 50.000 € que celebrin els organismes públics de recerca, fundacions, consorcis i altres entitats de recerca dependents de les administracions públiques, sempre que no vagin destinats a serveis generals i d'infraestructura de l'òrgan de contractació.

diverses accions relacionades amb les activitats de la plataforma de Ciberseguretat per xarxes elèctriques. D'acord amb l'article 29.8 de l'LCSP, els contractes menors no poden tenir una durada superior a l'any.

- L'IREC va contractar de manera directa el servei de prevenció de riscos laborals, medicina del treball i vigilància de la salut, amb una durada de tres anys i un import total de 33.711 €.
- L'IREC va subscriure un contracte adjudicat de forma directa per la prestació de l'assessorament jurídic amb una durada de tres anys i un import acumulat de 27.285 €.

En els casos següents l'IREC va contractar de forma separada prestacions que haurien d'haver estat objecte, per a cadascun dels serveis o subministraments esmentats, d'un únic contracte pel fet d'estar relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències han donat com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.2 de l'LCSP. El primer cas està també relacionat amb l'incompliment de la prohibició (vigent en l'exercici fiscalitzat) de subscriure contractes menors amb un mateix contractista que individualment o conjuntament superessin els valors màxims autoritzats per a aquest tipus de contractes.

- L'exercici 2019 l'IREC va contractar de manera directa per 19.741 € el servei de manteniment i la consultoria per a la millora i actualització del programa informàtic utilitzat per a la gestió que es va adquirir l'any 2009. Aquesta contractació es repeteix cada any.
- L'IREC va subscriure dos contractes menors, un en l'exercici 2018 i l'altre en el 2019 amb un mateix proveïdor per al servei d'assessorament fiscal i comptable per 17.640 € i 15.000 €, respectivament.
- L'IREC instrumenta mitjançant contractes menors el servei de manteniment, el subministrament de peces de recanvis i altres com actualitzacions relacionades amb equips especialitzats en recerca, adquirits prèviament als mateixos proveïdors. En aquests casos els contractes es repeteixen cada any.
- L'IREC va fer set contractes menors, tres en l'exercici 2018 i quatre en el 2019 amb un mateix proveïdor per al subministrament de material òptic divers per 10.149 € i 22.280 €, respectivament. En exercicis anteriors també s'havien fet altres contractes menors amb el mateix proveïdor i objecte.
- L'IREC instrumenta les compres de material de laboratori no inventariable (reactius químics, material fungible divers, material òptic, metalls i altre material fungible relacionat amb l'electrònica i la informàtica) mitjançant contractes menors. Aquestes compres es fan de manera recurrent a diversos proveïdors. Així, els exercicis 2018 i 2019 es van fer

compres d'aquest tipus de materials a set proveïdors per 144.896 € i 109.693 €, respectivament.

- L'IREC va fer un contracte menor amb un proveïdor l'exercici 2018 per a l'avaluació, l'actualització i el desenvolupament del Pla estratègic de comunicació per 12.495 €. L'exercici 2019 va fer amb el mateix proveïdor un altre contracte menor de 12.350 € per a la creació, disseny i desenvolupament del lloc web de l'IREC, que d'acord amb l'informe de necessitat del contracte havia de preveure, entre altres aspectes, una actualització de la imatge corporativa d'acord amb el nou Pla de Comunicació de l'IREC.

3. CONCLUSIONS

3.1. OBSERVACIONS

A continuació s'inclouen les observacions més significatives que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre determinats aspectes relatius a l'IREC en l'exercici 2019 que, si escau, caldria esmenar.

1. Els Estatuts de l'IREC vigents l'exercici 2019 no inclouen la referència a l'administració pública a què s'havia d'adscriure d'acord amb la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic. Aquest aspecte va ser corregit en la modificació dels Estatuts aprovada el 2020 (vegeu l'apartat 1.2.1).
2. La Memòria de l'IREC de l'exercici 2019 no inclou la informació pressupostària detallada que preveu l'article 29.3 de l'Ordre VEH/6/2019, del 15 de gener, de comptabilitat de la Generalitat, ni la relativa als contractes realitzats prevista en l'article 30 de la mateixa norma (vegeu l'apartat 2.1).
3. L'IREC va registrar l'aportació corresponent al contracte programa amb la Generalitat com una subvenció traspasada al resultat de l'exercici, mentre que per la seva naturalesa s'hauria d'haver registrat com un ingrés per les activitats en el Compte de resultats (vegeu l'apartat 2.3.2).
4. La despesa de personal de l'IREC no recull el cost del personal adscrit, les retribucions del qual, d'acord amb la normativa establerta, són abonades per l'entitat d'on procedeix (vegeu l'apartat 2.3.3).
5. En l'exercici 2019 l'IREC tenia un catàleg de llocs de treball que no havia estat aprovat pel Patronat (vegeu l'apartat 2.3.3.1).
6. Les taules retributives de l'IREC vigents per a l'exercici 2019, estableixen diferents categories per a cada grup de treballadors i una retribució mínima i màxima per a cada

categoria. Les diferències retributives entre el límit inferior i el superior de les diferents categories estaven entre el 17,39% i el 52,94%, fet que comportava que existís un grau de discrecionalitat elevat en la determinació de les retribucions del personal de l'IREC. En la sessió del 12 de juny del 2019 el Patronat va aprovar una nova taula retributiva aplicable en l'exercici 2020 que estableix diferents nivells per a cada categoria professional amb la fixació de retribucions úniques per a cada nivell (vegeu l'apartat 2.3.3.1).

7. La política per a la contractació de personal de l'IREC preveu algunes excepcions que són contràries al compliment dels principis de concurrència i publicitat que han de regir en la selecció i contractació del personal (vegeu l'apartat 2.3.3.1).
8. L'any 2019, ni el director ni el director econòmic de l'IREC s'havien adherit al Codi de conducta dels centres CERCA, aprovat pel Patronat de la Fundació I-CERCA el novembre del 2018 (vegeu l'apartat 2.3.3.2).
9. L'exercici 2019 l'IREC va registrar una despesa de 32.891 € corresponent als objectius de deu treballadors. De l'anàlisi dels objectius abonats a sis treballadors, es desprèn que en quatre casos els objectius no es van establir abans de començar l'exercici, ni es va realitzar una avaluació posterior corresponent a l'exercici 2019. En relació amb els dos casos restants, en un cas, els objectius valorats no van ser establerts prèviament, i en cap dels dos casos en les valoracions presentades no hi constava la data ni el vistiplau del director o el director econòmic (vegeu l'apartat 2.3.3.2).
10. En relació amb la promoció professional de vint treballadors, no ha quedat acreditat el compliment del procediment establert en la política del pla de carrera pel que fa a l'assoliment dels requisits mínims i complementaris valorables establerts en cada cas, ni l'existència de lloc de treball vacant en els casos de canvi de categoria (vegeu l'apartat 2.3.3.2).
11. L'any 2019, l'IREC no va abonar a la UB el 20% de la part imputable a recerca del cost salarial del personal de la UB adscrit a l'IREC d'acord amb el que estableix el conveni d'adscripció (vegeu l'apartat 2.3.3.3).
12. En la revisió del procediment seguit per a la selecció del personal temporal, s'ha observat que en les sis contractacions temporals amb càrrec al pressupost de l'IREC no es va acreditar la necessitat urgent i inajornable, com corresponia d'acord amb la Llei 6/2018, de pressupostos de l'Estat per al 2018, prorrogada per al 2019. D'altra banda, en la revisió de setze processos de selecció es fan observacions en relació amb el procediment i la justificació de les valoracions dels candidats (vegeu l'apartat 2.3.3.5).
13. L'IREC no disposava d'un sistema de control horari dels treballadors. Per al personal imputable a projectes de recerca hi havia un sistema de control de dedicació horària que permetia conèixer la dedicació del personal als projectes en què participava (vegeu l'apartat 2.3.3.6).

14. L'any 2019 l'IREC no va utilitzar el sistema que custodia les factures electròniques de la Generalitat i el seu sector públic (vegeu l'apartat 2.3.4).
15. Les pòlisses d'assegurances vigents l'exercici 2019 s'havien prorrogat de forma tàcita, en alguns casos durant més de cinc anys (durada màxima establerta per l'LCSP). L'any 2019 l'IREC no va comunicar la renovació de les assegurances a la direcció general competent en matèria de patrimoni com preveu el text refós de la Llei de patrimoni de la Generalitat, aprovat pel Decret legislatiu 1/2002, del 24 de desembre (vegeu l'apartat 2.3.4).
16. De la revisió de l'actuació de l'IREC en l'àmbit de la contractació, es desprenen diverses observacions en relació amb la formalització de contractes i la seva durada, i també en relació amb les formalitzacions de les adjudicacions dels contractes basats en un acord marc i la seva publicació trimestral (vegeu l'apartat 2.4).
17. L'any 2019 l'IREC no va incloure en el perfil del contractant la publicació de la informació relativa als contractes menors que s'ha de fer almenys trimestralment d'acord amb l'article 63.4 de l'LCSP (vegeu l'apartat 2.4.1).
18. En la revisió dels contractes menors s'han detectat incidències relacionades amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet d'estar relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències han donat com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.3 de l'LCSP (vegeu l'apartat 2.4.1).

3.2. RECOMANACIONS

A continuació s'inclouen les recomanacions sobre alguns aspectes que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització.

1. El Patronat de l'IREC hauria d'establir els criteris per determinar el marge a aplicar en els projectes industrials.
2. Seria convenient que l'IREC promogués l'establiment de negociacions amb el personal per tal d'elaborar i aprovar un conveni col·lectiu.
3. L'IREC hauria de fer recomptes físics d'immobilitzat i revisar l'etiquetatge dels elements.
4. Es recomana a l'IREC que dugui a terme un control dels contractes menors i que revisi aquells subministraments i/o serveis adquirits mitjançant contractes menors, renovables

periòdicament, per trobar el procediment més adequat per licitar-los, d'acord amb la normativa de contractació.

5. Seria convenient establir un sistema per a la imputació a l'IREC del cost del personal adscrit que hi treballa i que és suportat per les entitats de procedència i la Memòria hauria d'informar del cost total del personal que presta serveis a l'IREC.

4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte del que preveu la normativa vigent, el projecte d'informe va ser tramès a la Fundació Institut de Recerca en Energia de Catalunya.

4.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat per la Fundació Institut de Recerca en Energia de Catalunya el 14 de febrer de 2022 es reproduïx a continuació.

ATT. JORDI PONS I NOVELL
SÍNDIC
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
Barcelona

A Barcelona, a 8 de Febrer de 2022

Benvolgut Sr. Pons,

Un cop revisat el contingut del projecte d'informe de fiscalització de la FUNDACIÓ INSTITUT DE RECERCA EN ENERGIA DE CATALUNYA (IREC), núm. 14/2020-D, us fem arribar, dins del termini concedit, les nostre al·legacions al mateix.

Atentament,

Jaume Marfà Sánchez
Director Econòmic i de Gestió
IREC

Joan Ramon Morante Lleonart
Director
IREC

A LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

INFORME D'AL-LEGACIONS A L'INFORME DE FISCALITZACIÓ DE LA
SINDICATURA DE COMPTES AMB REFERÈNCIA 14/2020-D

El passat 4 de febrer de 2022, es va rebre notificació de la Sindicatura de Comptes amb l'esborrany de l'informe sobre la fiscalització de la FUNDACIÓ INSTITUT DE RECERCA EN ENERGIA DE CATALUNYA (IREC), amb referència 14/2020-D. La citada recepció s'ha produït amb molt de retard donats uns problemes amb EACAT que han retardat la recepció de l'informe de la Sindicatura. En qualsevol cas, l'IREC ha decidit presentar el present informe d'al·legacions dins del termini establert inicialment, amb anterioritat al 9 de febrer de 2022.

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, ha emès informe de fiscalització limitada financera i de legalitat de la Fundació Institut de Recerca en Energia de Catalunya (IREC) corresponent a l'exercici 2019. Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2019, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

El règim jurídic dels centres CERCA es regula principalment en el capítol IV del títol II de la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres. La Llei 5/2012, del 20 de març, de mesures fiscals, administratives i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives i del sector públic, i la Llei 5/2017 inclouen diverses mesures sobre el funcionament dels centres CERCA.

L'IREC va rebre del departament competent en matèria de recerca el reconeixement com a centre CERCA. Per mantenir el reconeixement com a centre CERCA ha sotmès la seva activitat a una avaluació científica externa guiada per Institució CERCA, en dues ocasions, el 2014 i a finals de 2019. Aquesta avaluació externa de finals de 2019, va determinar l'excel·lència de les activitats que duu a terme l'IREC, amb una qualificació com a centre "A-", englobant una valoració de l'impacte científic i tecnològic, de la transferència de coneixement a la indústria i la gestió del Centre.

L'IREC vol destacar el que implica aquesta qualificació "A-", que pel sentit i objectiu de la feina realitzada pels membres de la Sindicatura, entenem que no s'hagi reflectit en el seu informe. Aquesta avaluació del Centre duta a terme per experts independents internacionals i per l-CERCA, certifica que, després de 11 anys d'activitat des de la seva creació, l'IREC s'ha consolidat com a centre de referència en la recerca i la innovació energètiques, amb l'augment i consolidació de les fonts de finançament, la millora de la productivitat i qualitat científica i la consecució de noves aliances estratègiques.

OBSERVACIÓ PRIMERA:

En relació a l'apartat dels òrgans de govern de l'IREC: La Direcció de l'IREC aquesta part vol aclarir en relació al que s'explica a l'informe en relació a la Comissió Delegada, que l'any 2019 no s'havia constituït la Comissió Delegada, ja que la citada reforma

estatutària que com es diu va entrar en vigor el 22 de juliol del 2020 en aprovar-se la modificació dels Estatuts, arrossegava una tramitació acumulada de més de dos anys, des de l'exercici 2018. Com es cita, va ser aprovada mitjançant l'Acord del Govern del 18 de febrer del 2020, ratificada pel Patronat 22 de juliol del 2020, però cal tenir en compte que s'havia iniciat la seva proposta de modificació des del Patronat de juliol de 2018, i des del primer moment, ja es sabia que no es preveia l'existència de la Comissió Delegada.

OBSERVACIÓ SEGONA:

En relació al destacable assumpte de la contingència fiscal sobre l'Impost sobre el valor afegit: A mode d'ampliació d'una informació molt destacable, donada la magnitud de la contingència fiscal d'IVA que arrossegava l'IREC des de 2014, dir que a dia d'avui l'IREC ja no té pendents de devolució per part de la AEAT les quotes de l'IVA dels anys 2012 al 2019, ja que en els darrers mesos s'han anat cobrant tots aquests imports que portaven anys bloquejats, junt amb els seus interessos de demora. I en relació a la contingència que havia estat en litigi des de 2014 arribant al Tribunal Econòmic Administratiu Regional de Catalunya (TEARC), corresponent a l'Acta tributària del període 2009-2011, destacar que el 18 de febrer del 2021 el TEARC va resoldre a favor de l'IREC el conflicte amb l'AEAT esmentat. El 14 de setembre del 2021 l'AEAT va resoldre anul·lar la liquidació relativa a l'IVA del 2009 al 2011 de 4,20M€, i, havent ja transcorregut el període per a que l'AEAT emetés una nova Acta tributària amb nous criteris, ja es pot considerar ferma i amb tots els efectes jurídics, la resolució del TEARC. En aquests moments s'està pendent de que la AEAT retorni a l'IREC l'aval bancari del BBVA pel 100% de l'import de la contingència, cosa que quan es materialitzi, farà que es cancel·li el dipòsit pignorat garantia del citat aval, pel que passarà a millorar la liquiditat de l'IREC.

OBSERVACIÓ TERCERA:

A l'apartat sobre les subvencions, donacions i llegats traspassats al resultat de l'exercici, es diu que a parer de la Sindicatura, les aportacions derivades del contracte programa anual amb la Generalitat de Catalunya s'haurien de registrar com una subvenció oficial a l'activitat i recollir-se en l'epígraf d'Ingressos per les activitats del Compte de resultats. La Direcció de l'IREC comparteix el criteri que proposa la Sindicatura, ja que considera que reflecteix millor la imatge fidel dels resultats econòmics de la fundació any a any, però s'ha trobat amb que els auditors de la fundació clarament no compartien aquest criteri. La direcció econòmica de l'IREC discutirà aquest tema amb els auditors recent adjudicats d'una licitació efectuada pels serveis d'auditoria pel període 2022-2025, de forma que s'analitzi si el criteri de la Sindicatura es pot ja reflectir en el compte de resultats de l'exercici 2021 que s'inclourà en els comptes anuals de la nostra fundació.

OBSERVACIÓ QUARTA:

En relació a la normativa específica aplicable als recursos humans de la fundació, l'informe de la Sindicatura diu que l'any 2019 l'IREC tenia un catàleg de llocs de treball que no havia estat aprovat pel Patronat com corresponia d'acord amb la normativa i amb els Estatuts. Aquesta part voldria ampliar sí que tenia un catàleg de llocs de treball

desglossant per categories professionals, grups d'R+D i tipus de contractació permanent o temporal, del qual es va informar al Patronat a la sessió del 12 de juny de 2019, dins de l'apartat de l'Informe del Director, però que no es demanava en aquell moment un acord específic per a l'aprovació del mateix per part del Patronat. A partir de les recomanacions de la Sindicatura, ara sí que es segueix aquesta pràctica en cada sessió del Patronat, mantenint actualitzat el catàleg de places aprovat pel Patronat. L'any 2019 fiscalitzat, la Direcció del Centre utilitzava com a instrument d'ordenació dels recursos humans, el catàleg de places i el Pla de Carrera Professional dels treballadors del Centre acordat amb els representants dels treballadors i ratificat pel Patronat.

OBSERVACIÓ QUARTA:

En relació als recursos humans, aquesta part vol destacar que la Comissió Europea va atorgar a l'IREC, el 20 de maig de 2015, el segell Human Resources Excellence in Research. Aquest reconeixement o guardó, atorga molt reconeixement a la institució entre la comunitat d'investigadors a nivell europeu, i és important per a la captació del millor talent investigador a nivell internacional.

OBSERVACIÓ CINQUENA:

De l'anàlisi realitzada de les retribucions i de les altes del personal de l'IREC, l'informe de la Sindicatura cita alguns aspectes, dels que aquesta part vol destacar el següent:

- L'IREC té implementat un sistema de retribució flexible pel qual es permet que part del salari brut anual es destini a l'adquisició de serveis en espècie (tiquet guarderia i assegurança de salut), i no consta que aquest sistema hagi estat aprovat pel Patronat. La Direcció de l'IREC vol recalcar que aquesta retribució flexible no comporta cap increment de cost per l'IREC, ja que el treballador que opta per aquesta possibilitat, ho fa modificant els conceptes salarials, però deixant el brut mensual i el cost empresa igual, no comportant cap modificació a les quantitats estipulades a les taules salarials. És per això que l'IREC va considerar que no calia que fos aprovat pel Patronat, donat que no va comportar cap modificació a les quantitats estipulades a les taules salarials, i per contra, sí que va ser un fet molt ben valorat pels representants dels treballadors de la fundació, dins de l'àmbit de les múltiples negociacions que es mantenen amb aquest òrgan.
- L'exercici 2019 l'IREC va promocionar vint treballadors en aplicació de la política sobre la carrera professional; catorze van promocionar a la categoria immediata superior i sis van tenir un increment salarial dins la mateixa categoria. Segons l'informe, no ha quedat acreditat el compliment del procediment establert en la política del pla de carrera en relació amb l'assoliment dels requisits mínims i complementaris valorables establerts en cada cas, ni l'existència de lloc de treball vacant en els casos de canvi de categoria. L'IREC va realitzar la reunió de la comissió avaluadora anual, però no en va deixar acta com a constància documental signada, tot i que a posteriori, la Direcció sí que va notificar formalment als treballadors afectats, els resultats del treball de la comissió avaluadora. Aquest fet no va succeir en altres exercicis, ja que sí que es va aixecar acta documentant els criteris i valoracions fetes pel comitè avaluador.

- En els tres casos de persones contractades de forma indefinida per a l'estabilització de l'ocupació temporal, les places havien estat ocupades ininterrompudament de forma temporal des del 31 de desembre del 2014, però segons cita l'informe, no ha quedat acreditat que es tractés de places estructurals que haguessin estat dotades pressupostàriament en els exercicis del 2017 al 2019. L'IREC considera que aquestes tres places, mentre van tenir una ocupació temporal, sí van estar dotades pressupostàriament amb finançament finalista procedent de projectes de recerca i desenvolupament tecnològic, i que les places van tenir continuïtat durant tot aquest temps.

OBSERVACIÓ SISENA:

En relació a la jornada i horaris, l'informe cita que l'any 2019 l'IREC no disposava d'un sistema de control horari dels treballadors. Per al personal imputable a projectes de recerca, que és la pràctica totalitat dels treballadors exceptuant l'administració, hi havia un sistema de control de dedicació horària que permetia conèixer la dedicació del personal als projectes en què participava, en un règim diari. En qualsevol cas, l'IREC vol deixar constància que el desembre de 2020 va contractar amb l'empresa Woffu la implementació de la seva eina al Centre, encarregant un anàlisi de requeriments i disseny de les adaptacions específiques de la eina, i que s'ha implantat el sistema de registre horari Woffu el desembre de l'any 2021.

OBSERVACIÓ SETENA:

En relació a la Contractació Pública de bens i serveis:

Efectivament, l'IREC des de la seva creació, ha vingut treballant sota la consideració de poder adjudicador no administració pública. Des de la seva creació, l'IREC ha realitzat 197 licitacions, tant per l'adquisició de bens, com de serveis. L'IREC participa en el Sistema Central d'Adquisicions de béns i serveis que gestiona la Comissió Central de Subministraments de la Generalitat.

- L'IREC també forma part de la relació d'entitats que constitueixen l'àmbit subjectiu de l'Acord marc per a la prestació del servei de gestió i assistència en viatges. Però l'informe cita que durant l'any 2019, un proveïdor no inclòs en l'Acord marc va facturar 131.905€ en concepte de despeses de viatge i allotjament. Efectivament l'IREC va operar amb el proveïdor "Travelperk" donat que disposaven d'una aplicació molt eficient per a la interacció i tenien uns preus molt millors que els dels proveïdors inclosos a l'Acord marc, cosa que l'IREC va prioritzar per estalvi i eficiència dels seus recursos, per tal que el màxim possible dels mateixos pugui ser destinat als seus fins fundacionals. Durant 2021 i actualment, l'IREC està treballant de nou amb les agències homologades en l'Acord marc de la Generalitat, però la veritat és que "Travelperk" segueix oferint millors preus i servei i és de justícia ressaltar aquest punt, ja que inclús genera queixes per part dels nostres investigadors el fet de no poder contractar serveis del proveïdor més barat, per tal de maximitzar l'eficiència del pressupost del que disposen per les seves activitats.

En relació als contractes menors, l'IREC no va incloure en el perfil del contractant la publicació de la informació relativa als contractes menors, que s'ha de fer almenys

trimestralment d'acord amb l'article 63.4 de l'LCSP. L'IREC vol deixar constància que ho venia fent anualment i que adequarà aquesta pràctica a la publicació trimestral.

En els casos següents l'IREC va contractar de forma separada prestacions de serveis, que segons cita l'informe, haurien d'haver estat objecte, per a cadascun dels serveis o subministraments esmentats, d'un únic contracte pel fet d'estar relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Respecte aquest destacable assumpte, es desglossen els següents tipus de casos:

- L'IREC va subscriure dos contractes menors, un en l'exercici 2018 i l'altre en el 2019, amb un mateix proveïdor pel servei d'assessorament fiscal i comptable per 17.640€ i 15.000€, respectivament. Aquest servei s'ha licitat a finals de 2021 i ha estat adjudicat recentment a un nou proveïdor, que acaba de començar a prestar els seus serveis, per un període de tres anys.
- L'exercici 2019 l'IREC va contractar de manera directa per 19.741€ el servei de manteniment i de consultoria per la millora i actualització del programa informàtic utilitzat per la gestió que es va adquirir l'any 2009. Aquesta contractació es repeteix cada any, amb imports diferents en funció de les necessitats de modificacions del programa. L'IREC considera que el manteniment del programa informàtic SAP BUSINESS-ONE i desenvolupament de mòduls específics del mateix, està inclòs en el contracte de MSS SEIDOR, SL realitzat a l'any 2009, en el qual es va adquirir les llicències necessàries de SAP BUSINESS-ONE per al seu funcionament. Respecte els desenvolupaments a mesura paral·lels al programa, s'han realitzat a mida per a l'IREC, en funció de les necessitats particulars de l'IREC, i estan lligats des d'un punt de vista tècnic i són indissociables al programa inicial adquirit l'any 2009.
- L'IREC instrumenta mitjançant contractes menors el servei de manteniment, el subministrament de peces de recanvis i altres com actualitzacions relacionats amb equips especialitzats en recerca, adquirits prèviament als mateixos proveïdors. En aquests casos els contractes es repeteixen cada any. IREC considera que els proveïdors de serveis de manteniment preventiu i correctiu d'equipament científic i de tecnologia avançada comprat per l'IREC, estan subjectes a singularitat o exclusivitat degut a que en el territori nacional són els únics autoritzats i capacitats tècnicament per prestar aquest servei i subministrar les peces de recanvi necessàries per al correcte funcionament dels equips.
- L'IREC va fer set contractes menors, tres en l'exercici 2018 i quatre en el 2019 amb un mateix proveïdor pel subministrament de material òptic divers per als laboratoris, per 10.149€ i 22.280€, respectivament. En exercicis anteriors també s'havien fet altres contractes menors amb el mateix proveïdor i objecte. L'IREC classifica l'objecte de les compres mitjançant el codi CPV. Aquest codi CPV (vocabulari comú per als contractes públics) va ser aprovat per el RE 2195/2002 per tal d'establir un sistema de classificació únic aplicable als contractes públics a tota la Unió Europea. IREC, com a entitat pública utilitza aquest sistema de classificació, que és d'obligat compliment. IREC considera que les compres de material òptic d'aquest proveïdor, si son analitzades amb el major nivell de detall que ofereix la classificació de codis CPV, no superen en cap cas els límits de contractació pública establerts per la Llei. L'IREC discrepa per tant de la conclusió de la Sindicatura en relació a aquest assumpte, i vol deixar constància per tal de no

entrar en aquest informe a desglossar múltiples exemples, que durant la tasca de fiscalització de la Sindicatura, ja es va facilitar tot tipus de informació detallada respecte les comandes o expedients de compra detallades per proveïdor i per codi CPV. L'IREC ha actuat sempre sota l'assessorament jurídic que ens ha confirmat que el correcte en tot moment era no computar per proveïdor sinó per l'objecte de la compra a través d'aquests codis detallats CPV.

- L'IREC instrumenta les compres de material de laboratori no inventariable (reactius químics, material fungible divers, metalls i altre material fungible relacionat amb l'electrònica i la informàtica) mitjançant contractes menors. Aquestes compres es fan de manera recurrent a diversos proveïdors. Així, els exercicis 2018 i 2019 es van fer compres d'aquest tipus de materials pels diversos laboratoris, a set proveïdors per 144.896€ i 109.693€, respectivament. Com s'ha dit, l'IREC, tal com fan totes les entitats del nostre àmbit, classifica l'objecte de les compres mitjançant el codi CPV. IREC considera que les compres de material fungible pels laboratoris, han de ser planificades i controlades per codi CPV, a efectes de computar els límits de contractació pública establerts per la Llei. A més, l'IREC utilitza en els seus laboratoris, materials fungibles que van canviant en funció dels projectes que s'hi van executant, i considera que no pot preveure quins materials de laboratori concrets haurà d'adquirir en els propers anys, perquè els projectes de recerca i desenvolupament tecnològic es van incorporant a la cartera de projectes vius, depenent de quins són aprovats per les Administracions Públiques finançadores o sol·licitats pels clients industrials. Cal afegir que donada la complexitat per licitar aquest tipus de material, per la dificultat de previsió a mig termini de quina serà la necessitat concreta d'aprovisionament, IREC s'ha adherit a finals del 2021 a l'Acord marc de fungible i reactius de laboratori del CSUC (Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya).
- L'IREC va fer un contracte menor amb un proveïdor l'exercici 2018 per a l'avaluació, actualització i desenvolupament del Pla estratègic de comunicació per 12.495€. L'exercici 2019 va fer amb el mateix proveïdor un altre contracte menor de 12.350€ per la creació, disseny i desenvolupament del lloc web de l'IREC. L'IREC considera que els objectes de la compra d'aquests dos contractes són diferents, amb codis CPV diferents. Un, el codi 79413000-2 de Serveis de consultoria comercial i de gestió, i més específicament: Serveis de consultoria en gestió de màrqueting, i l'altre servei, el codi 72413000-8 de Serveis d'internet i més específicament: Serveis de disseny de espais web. I no es superen els límits establerts per l'article 118 de la LCSP, per tant, és correcte la contractació al mateix proveïdor d'aquests dos serveis. La LCSP no impedeix que es contractin dos contractes menors per objectes diferents amb el mateix proveïdor.

EN RELACIÓ A LES CONCLUSIONS DE L'INFORME

En relació a les conclusions i recomanacions més significatives que s'han posat de manifest en l'informe de la Sindicatura de Comptes, l'IREC manifesta que tindrà en compte la majoria d'elles en els seus procediments, però vol destacar el següent sobre algunes de les mateixes:

- Conclusió 4 de l'informe: La despesa de personal de l'IREC no recull el cost del personal adscrit, les retribucions del qual, d'acord amb la normativa establerta, són abonades per l'entitat d'on procedeix, en aquest cas, les universitats UB i UPC o la

Fundació ICREA. La Direcció Econòmica de l'IREC ja ha tractat aquesta possibilitat amb els auditors de comptes, en diverses ocasions en el passat. Segons hem pogut comprovar, no és possible el que s'apunta ja que les normes comptables només preveuen comptabilitzar despeses reals incorregudes. Si passéssim a reconèixer una despesa virtual a valor teòric d'aquell recurs, caldria reconèixer un ingrés pel mateix import perquè és una despesa teòrica que no paguem. És un criteri que donada la observació de la Sindicatura, es tornarà a debatre amb els auditors adjudicatari de la nova licitació que s'acaba de resoldre per un expedient pels propers tres anys de serveis de serveis d'auditoria. Per part d'IREC, entenem perfectament el sentit de la observació que fa la Sindicatura, i podríem estar d'acord amb la teoria d'incloure el cost de personal adscrit a la nostra fundació, però també cal tenir present que seria impossible determinar amb certesa l'import, de manera racional, doncs no es té accés a les dades dels costos d'aquests professors/investigadors universitaris o de la Fundació ICREA.

- Conclusió 5 de l'informe: En l'exercici 2019 l'IREC tenia un catàleg de llocs de treball que no havia estat aprovat pel Patronat. Com ja s'ha aclarit, IREC tenia un catàleg de llocs de treball desglossant per categories professionals, grups d'R+D i tipus de contractació permanent o temporal, del qual es va informar al Patronat a la sessió del 12 de juny de 2019, però que no es demanava en aquell moment un acord específic per a l'aprovació del mateix per part del Patronat. Ara sí que es segueix aquesta pràctica en cada sessió del Patronat, mantenint actualitzat el catàleg de places aprovat pel Patronat. Com a instrument d'ordenació dels recursos humans, s'utilitzava el catàleg de places i el Pla de Carrera Professional dels treballadors del Centre acordat amb els representants dels treballadors i ratificat pel Patronat.
- Conclusió 18 de l'informe: En la revisió dels contractes menors s'han detectat incidències relacionades amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet d'estar relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències, a parer de la Sindicatura, han donat com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, consideren que constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.3 de l'LCSP. Efectivament, els contractes menors pel servei d'assessorament fiscal i comptable i pel servei d'assessorament jurídic, no s'havien licitat l'any 2019, però sí van ser licitats durant 2021 en el cas dels serveis d'assessorament fiscal i comptable i a principis de 2022 en el cas dels serveis d'assessorament jurídic. Aquests serveis ja s'han licitat per contractes amb una duració de tres anys, junt a un altre servei que ja s'havia licitat en diverses ocasions, com és el servei d'auditories de comptes anuals i auditories de projectes competitius.

Per contra, i segons s'ha argumentat, l'IREC considera que altres serveis com són els de manteniment i consultoria per la millora i actualització del programa informàtic utilitzat per la gestió, o el servei de manteniment i de subministrament de peces de recanvis i altres com actualitzacions relacionats amb equipament científic molt especialitzat per a la recerca en els laboratoris, són contractes que estan absolutament lligats des d'un punt de vista tècnic i són indissociables al proveïdor de l'equip o del programa inicial adquirit en el moment de la configuració de les infraestructures de l'IREC. Per tant, sempre s'ha considerat que els proveïdors de serveis de manteniment preventiu i correctiu d'equipament científic i de tecnologia

avançada, estaven subjectes a singularitat o exclusivitat degut a que en el territori nacional són els únics autoritzats, i encara que explícitament no ho fossin, són els únics capacitats científica i tècnicament per prestar aquest servei i subministrar els serveis d'actualització, de reparació o entrega de les peces de recanvi necessàries per al correcte funcionament dels equips.

Un altre incidència que s'ha repetit, ha estat en les compres menors vinculades a tot tipus de materials fungibles o de peces necessàries per a la feina d'R+D dels laboratoris en el marc dels seus projectes de recerca. L'IREC classifica l'objecte de les compres mitjançant el codi CPV (vocabulari comú per als contractes públics, que va ser aprovat per el RE 2195/2002 per tal d'establir un sistema de classificació únic aplicable als contractes públics a tota la Unió Europea). IREC considera que les compres de material fungible de laboratori, si són analitzades per codi CPV, no superen en cap cas els límits de contractació pública establerts per la Llei, i per tant no hi ha en cap cas el citat fraccionament indegut dels contractes. La clau rau en que IREC no realitza cap procés industrial estàndard que pugui utilitzar aproximadament els mateixos materials de forma recurrent o previsible. Tot el contrari, en fer recerca i desenvolupament tecnològic sobre projectes que van variant en el temps, s'estan utilitzant materials totalment diferents en cada projecte, i no es pot tenir una previsibilitat a llarg termini de quins fungibles o reactius concrets es necessitaran.

Tal com fan altres ens assimilables del sector, l'IREC considera que és correcte instrumentar les compres de material de laboratori no inventariable (reactius químics, material fungible divers, material òptic, metalls i altre material fungible relacionat amb l'electrònica i la informàtica) mitjançant contractes menors, controlant i computant l'objecte de les compres mitjançant aquesta classificació del codi CPV, a l'hora de planificar-les, i computar-les a efectes de la LCSP.

En qualsevol cas, i donada la controvèrsia que presenta habitualment aquest cas, i la dificultat de licitar aquest tipus de material, per la dificultat de previsió a mig termini de quina serà la necessitat concreta d'aprovisionament, IREC s'ha adherit a finals del 2021 a un recent Acord marc de fungible i reactius de laboratori que ha formalitzat el CSUC (Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya).

Sense més, ens posem a la seva disposició per a qualsevol aclariment, esperant haver pogut aclarir o ampliar informació rellevant en els assumptes tractats en el seu informe.

Per acabar, i per la present, els sol·licitem que tingueu per presentat aquest escrit i per formulades, en temps i forma, les al·legacions al projecte d'informe de fiscalització número 14/2020-D i n'incorporeu el seu contingut en el text definitiu de l'informe, donant-li el tractament que considereu que procedeix legalment.

A Barcelona, a 8 de Febrer de 2022

Atentament,

Jaume Marfà Sánchez
Director Econòmic i de Gestió
IREC

Joan Ramon Morante Lleó
Director
IREC

4.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. El text del projecte d'informe no s'ha modificat perquè s'entén que les al·legacions són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

APROVACIÓ DE L'INFORME

Certifico que, segons consta en l'acta corresponent, a Barcelona, el 21 de febrer del 2022, el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Jaume Amat i Reyeró, amb l'assistència dels síndics Jordi Pons i Novell, Miquel Salazar Canalda i Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom, i amb l'assistència telemàtica de la síndica Emma Balseiro Carreiras, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Jordi Pons i Novell, amb deliberació prèvia va acordar aprovar l'informe de fiscalització 5/2022, relatiu a la Fundació Institut de Recerca en Energia de Catalunya, exercici 2019.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

El secretari general

Vist i plau,

El síndic major

